

MAGYAR FUTÁR

RAJNISS FERENC LAPJA

BUDAPEST, 1943. AUGUSZTUS 11. — III. EVFOLYAM 33. SZÁM

ÁRA:
30
FILLÉR

A KELETI CSATA
DÖNTŐ FEGYVERE A — TIGRIS

Észre se vettük, hogy a háború új arcot adott Budapestnek. A milliós város ábrázatán itt is, ott is megjelent egy régen soha nem látott vonás, de ezer dolgunk, kötelességünk, rohanásaink közben nem értünk rá tudomásul venni. Ahol ma élünk, már csak a házak, az utcák megszokott vonala ugyanaz, mint régen s aki Budapesten nem járt öt esztendő óta, idegennek, megváltozottnak, különösnek találná. Mint egy ismerőst, akinek vonásait megkeményítették a gondok, harsány kedvét elvették a komoly idők. Ime, néhány kép, amivel külön-külön naponta találkozunk s tán eszünkbe se jutott még, hogy együttvéve a háborús Budapest jellegzetes színét adják...

A HÁBORUS BUDAPEST REGGELTŐL

GYÓGYUL A SEB ES VISSZATÉR A RÉGI KEDV a szigeti napos csendben a katona szívébe. A kis padon élményeiről beszél a sebesült hős.

(Jánosffy Endre felvételei)

MEGSZOKOTT KÉP MA a megszéledő ember, aki az elsötétített főváros éjszakai járőrelőinek testi épségére vigyáz

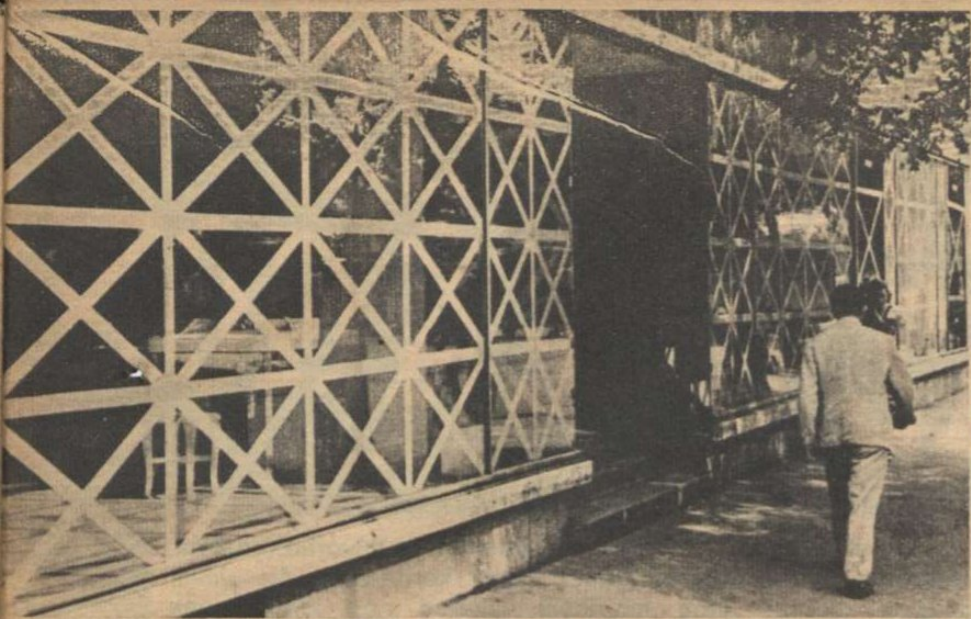
A FÜTÉSRE IS MEGTANÍTOTTA a háború a taxifőrt. A fagázás kocsin, amelyet Pest humora püpostevének becéz, mindig akad pepecselőnivaló

EGY ÜZLET, AHOL BARÁTSÁGOSAN MOSOLYOG az eladó és vevő is. Nincs jegygond, a háziasszony még válogathat is...

NEMCSAK CIPŐPERTLI, de citrom is kapható az utcán. Csak kicsit zöld és kissé — fekete az ára

PAPIRCSIKOS DÍSZ az óriási kirakatablakokon.

† SZINHÁZAK, MOZIK versengve hívják falaik közé a keleti front hőseit. Budapest szíve feléjük dobog ezen a háborús nyáron

CSAK A GYERMEK GONDTALAN, ő önfelédten, ösztönös mozgulatokkal játszik főzőcskét a — légoltalmi homokban is ↓

† KI AZ ÖNELLÁTÁS HÍVE... A hetvégi napokon egyre többen indulnak halászhóttal, horgász-szerszámmal felszerelve portyautra a főváros környékére, — az egésznapos türelempróba eredménye egy-egy szép, kővér harcsa vagy ponty!

TIZENEGY MULT EGY PERCCSEL

A hallgatag sötétség beborítja a két partot, csak a hold, vagy a felhőtlen ég csillagai világítanak a légoltalmi homályban s a fekete mennyboltot tapogattják fényujjukkal az örökös reflektorok ↓

† LEHUNYÓDNAK AZ ABLAKSZEMEK a lakásokban és fekete függöny kerül az üvegre. Vigyázni kell a kissűrűdő fényre

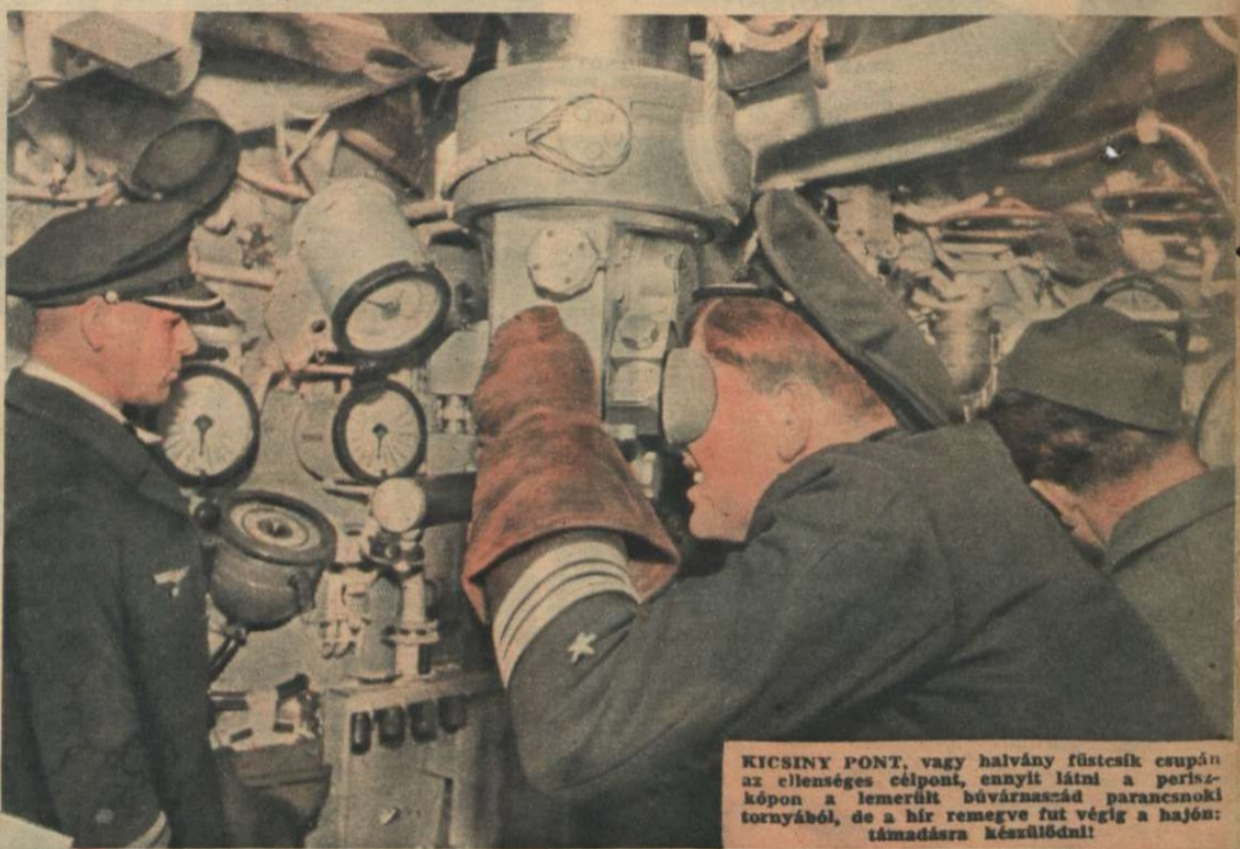
MINDEN RENDBEN! Budapest háborús sötétbe borult utcáin, szuronyos puskával a vállán őrködik a csendre, nyugalomra és biztonságra az éber rendőr...

MINDEN CSENDES... Az őrnaszádok, mintha csak békebeli gyakorlatokon vólnának, szabályos sorban végzik szolgálataikat a holland parti vizeken. De néha heves harc az ilyen békés idillek vége is, az angol gyorsnaszádokkal, amelyek zavarni akarják a forgalmat

VALAHOL AZ OCEÁNON...

A világtengereken ismét megjelentek a bűvárhajó-falkák, beleszólni a háború eldöntésének nagy kérdésébe. Az elmúlt hónapok csendje után majdnem minden nap olvashatunk megint szétugratott karavánokról, a tenger mélyébe süllyesztett tonnák tízezreiről s ezek a hírek keservesen cáfolják még az angolszász világ propagandájának győzelmi harsona-szavát a tengeralttjáró veszély ellen kitalált új demokrata fegyverekről. A harcokban edzett, félelmet nem ismerő német tengerész újra ott van a zúgó hullámok között, s a bűvárnaszádok periszkópja végigkutatja az Atlanti óceán, Földközi-tenger vizét a biztos zsákmány után...

TITKOS TALÁLKO-
ZÁS, valahol a nyílt
tengeren. Két bű-
várnaszád egyzerre
bukkant fel a mély-
ből és zászlójelek-
kel csereélt ki érte-
süléseit. Közös táma-
dás lesz a hangtalan
beszélgetés ered-
ménye

KICSINY PONT, vagy halvány füstcsík csupán az ellenséges célpont, annyit látni a periszkópon a lemerült bűvárnaszád parancsnoki tornyából, de a hír remegve fut végig a hajón: támadásra készülödni!

ELŐKESZÍTIK A FEDELZETI CSÜVEG a torpedóvetésre. Magányos szállítóhajó tűnt fel a láthatár megtámadására indul mindjárt teljes sebességgel a naszád

TELITALÁLAT! Fekete füsttel szüldött ki a tartályhajó, — a torpedó derékban érte testét

HÉTRŐL HÉTRE

Az egységről

minden vásár- és ünnepnapon, minden alkalommal, mikor erre mód és lehetőség kínálkozik, halunk egy-egy intő beszédet, miniszterek és államtitkárok szájából s e megnyilatkozások nem győzik eléggé a nemzet szeme elé szegezni az egyetlen kategorikus parancsot, amelynek engedelmeskedni tartozunk: összefogni minden erőt a magyarság nagy létküzdelmére. Mi magunk is helyesljük ezt a követelést, mert úgy látjuk, soha nagyobb szükség nem volt az ország erkölcsi és fizikai teljesítőképességének végső megfeszítésére, mint most. A háború, amelyet azért vállaltunk, mert pusztá létünket is szüntelenül fenyegette a bolsevizmus barbár, nyers ereje, kegyetlen imperializmusa és minden emberi méltóságot meggyalázó rendszere, még folyik keleten s a világ egymásnak feszült erői ott mérkőznek a föld többi csataterén is a döntésért s a győzelem, vagy bukás a jövő vendőnkét is gyökerében érinti... Nem hajthatjuk fejünket a nyugalom párnájára, a gondtalanság álmaim álmodni, ébernek kell maradnunk és a fegyelem, egység abroncsával összeszorítanunk az egész nemzeti társadalmat minden megpróbáltatás elviselésére. Így igaz s ebben egyetértünk azokkal, akik az egység parancsát hirdetik. De vannak itt, akik az egységet már a maguk szótára szerint magyarázzák, s nagy szövetségekötésre gyülekeznek a fórumon. Kezet nyújtanak egymásnak a nemzet feje fölött a régi összeesküvők és új konspirátorok, próbált, vén forradalmárok és ügyetlen kezdők, vad nyüzsgéssel és felszabadult, diadalmas kurjongatással, mintha nekik virradna keleten az ég... Kis asztaltársaságok, amelyeknek létezéséről senki se tudott mostanáig, politikai spóregyletek, amelyek szűrény kávéházakban, vagy albérleti szobákban üzőgették a nemzetmegváltás ártatlan szórakozását, egyszerre meghirdetik saját külön evangéliumukat. Ők is egységet akarnak, de ez nem az az egység, amelynek szolgálatában a magyar katona elvitte fiatal életét a halál nagyszérűjére. Ők is összefogást prédikálnak, de ez az egyetemes kézfogás idegen tenyerek egymásba kapaszkodása! Vigyázzunk, mert a tisztalátásra, a magyar világot környező erők józan megítélésére soha nem volt még nagyobb szükség, mint ezekben a napokban s nekünk nagyon sok a veszíteni valónk... S ha egységről beszélünk, legyen is erőnk ezt a becsületes, kemény összefogást megvalósítanunk!

Sűrű panasz

hallatszik majdnem minden kisipari szakmából mostanában, hogy kevés a tanonc és vannak régi, tisztas mesterségek, amelyeket a lassú elszorvadás, kipusztulás fenyeget, ha ez az elnéptelenedési folyamat meg nem áll. Hogy mi az oka a kézműves pályáktól való idegenkedésnek, arról megoszlanak a vélemények, de egy tényező minden nézetben visszatér s ez a tanoncotthonok hiánya... Különösen Erdélyben ijesztő ezen a téren a helyzet, pedig a székelj falvak túlszaporodása ellen egyetlen orvoságként kínálkoznék a fiatalság-

nak az ipari foglalkozások felé való terelése. A havasok alatt a sovány föld nem képes eltartani a lakosságot, s az örökös szegénység keserves végzete súlyosodik minden kis községre, míg ott is divatba nem hozza az egyiket a védekezés primitív ösztöne, amitől őrizzen meg bennünket az Isten. Nem kell beszélni arról, hogy a gyárak felé való orientálódás mennyire nem célravezető, s éppen olyan kiverzést jelent, akár a tengeren túlra való vándorlás, mert a nagyvárosok igézetébe került embertöbbség nem kívánczik vissza a vidék falvaiba. Kormányzati feladat volna, hogy minél sürgősebben segítsünk ezen a bajon, s állami tanoncotthonok szervezésével, megnyitásával álljunk az erdélyi városok mellé, amelyek a maguk erejéből nem képesek megküzdeni ezzel a feladattal. Hogy valóban az elhelyezkedés lehetőségének hiánya a főoka a kézműves iparosság panaszainak, azt igazolja az a körülmény is, hogy a gyárak, nagyüzemek, amelyek egymásután állítják fel tanoncotthonaikat, annyi fiatal munkaerőt kapnak, amennyit akarnak, tehát a kedvben nincsen hiány! A háború kétségtelenül kedvez ebből a szempontból a nagyiparnak, amely bővebb kereseti lehetőséget nyújt ma, de a jövőre is gondolnunk kell s ez az okos előrelátás azt diktálja: igyekezzünk minél több önálló egzisztenciának alapot adni. A gyár szakmunkását soha nem erőszakkal többé a nagyüzem, a műhelyek népe nem képes szabadulni a tőke önként vállalt szolgálatából, legfeljebb öregségére, amikor ereje kifogy és hasznát nem látja már a rideg kalkuláció. Az önálló kisiparos a nemzeti jövő szempontjából éppen olyan fontos réteg, mint a kishivatalnok, a szolid kereskedő, vagy a földjén tisztessen megélő parasztság: szilárd alapja a rendnek, hűve a nemzeti gondolatnak s a gazdasági életnek is erős tényezője. Arról aztán ne is beszéljünk, hogy a társadalmi felemelkedés útján milyen fontos állomás a kézművesség, hiszen a földtől elszakadt, műhelyt birtokló iparos gyermekei rendszerint feljutnak már az értelmiség csoportjaiba, s ha megnézzük a magyar középosztály tagjainak származását, azt látjuk, hogy igen nagy százaléknak apái valamelyik kisváros, vagy falu szorgalmas iparúzóinak közül kerültek ki...

Nem kér

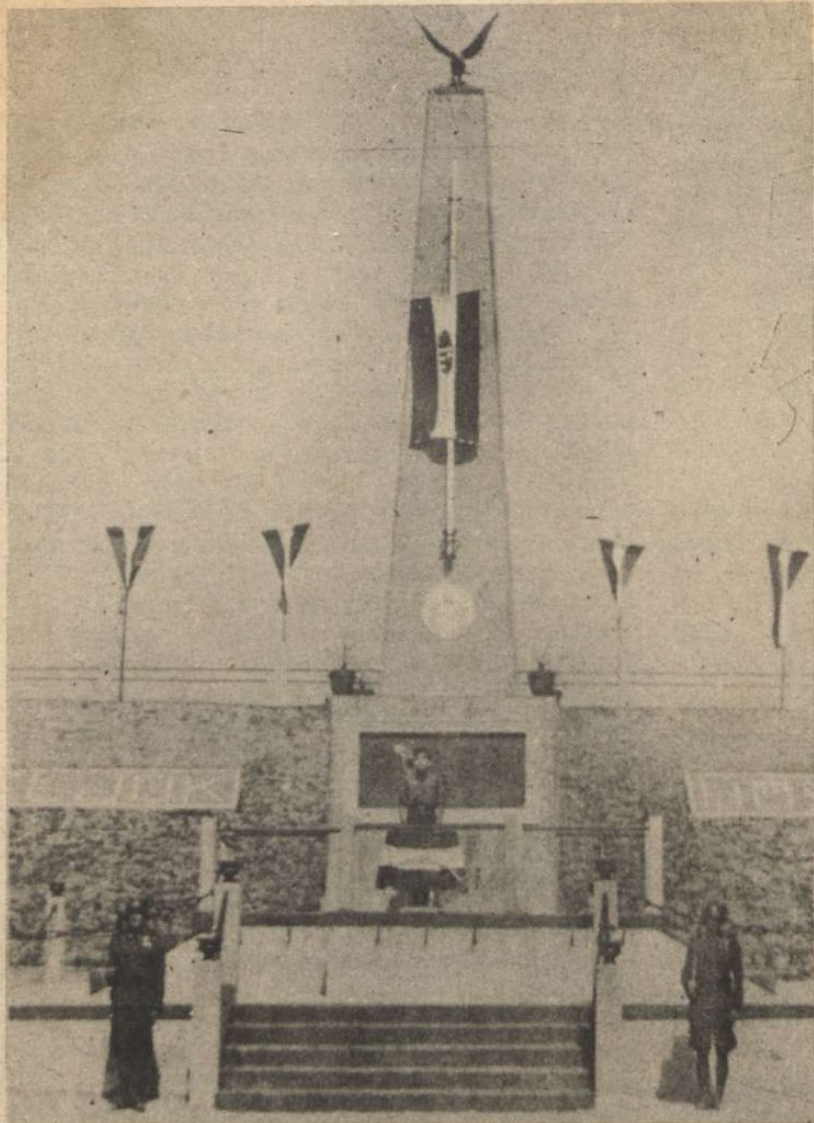
ma se többet, az egyetemes állami gyámkodás sűrű követeléseiben, amikor majdnem minden foglalkozás igyekszik a rendkívüli időkre hivatkozva a közönségtől mankót szerezni a maga számára, ez a kézművesség, mint hogy ne engedjük kihalni a műhelyek egészséges zaját és berozsdásodni a szerszámot, amely elpusztíthatatlan értéke kell legyen a nemzeti termelésnek. Emlékezzünk csak, milyen becsületet szerzett mindig a magyarságnak a világ akármelyik táján az a mester, aki vándorbotot vett a kezébe és külföldön próbált boldogulni! Nem volt párja ennek a kézművesnek, aki sokszor a nemzedékek hosszú során, tradícióként örökölte apától, folytatta foglalkozását, s hivatásnak tekintette azt, sokkal többnek megélhetési lehetőségnek. Ahol a kisiparosság haladni tud, ott jó úton menetel az egész ország, hiszen a falvak, kisvárosok termelő munkája ezer szállal ágazik szét a műhelyekbe... Nemzetpolitikai szempontoknak kell döntően érvényesülniök, amikor ennek a kézművességnek a jövőjét nézzük s ezért nem maradhatunk tétlenek az elnéptelenedés veszedelmével szemben még akkor se, ha az csupán átmenetinek látszik is egy-egy iparágban! A betegség néha jelentéktelen tünetekkel kezdődik s csak akkor látjuk egész veszedelmes voltában, amikor gyógyítani többé nem lehet. Rossz orvos volna az, aki megvárja, míg a gyermek is diagnózist csinálhat s nem igyekszik megelőzni a bajt...

Vajszerű autó,

sőt villa is került a dús haszonból, amelyet egy budapesti kereskedő rövid időn át szorgosan folytatott munkával a háborús fővárosban megkeresett, különféle tejtermékek forgalomba hozatalával. Bármennyire zsiros foglalkozás is a vaj, túró és tejjöl kimérése, még a legártatlanabb gyermek is tudja: annyira mégse csorog belőle a profit, hogy a gazdagságnak ilyen bő és előkelő eszközeire fussa, ha — tisztességesen úzi valaki. Itt is mihamar kiderült, hogy az aranykezü boltos, aki az önállósítási alaptól, becsületre kapott tőkét, tehát végeredményben közpénzt forgatott, kissé visszaért a helyzetrel s inkább zúgban mérte a vaját, mint nyilvánosan, tetemes felárral. Aki tudta a jelszót, akár kilószámra kaphatott a ritka és becses cikkből, harmincegynéhány pengőért, a szerény és tisztességes vevő számára azonban soha nem volt portéka a villa és autótulajdonos boltjában... Hogy a háború hiénáját lefülelték és majd fejére mérik az árdragítók törvénytábla büntetését, az rendben van, az anyagi igazság ezzel kielégül. De a becsületes tömegek, a szakadatlanul áldozatokat hozó, minden igényről lemondó tisztviselők, iparosok, munkások s egyáltalán minden tisztességesen gondolkodó magyar ember arra is kíváncsi volna: kik voltak a megautósodott kereskedő titkos vevői? Kiknek futja harminc és még több pengő a kiló vajra, ki tudja megfizetni és miből ezt a hajmeresztő összeget? Nézzünk csak körül, s állapítsuk meg, hogy a tiszt családok eltartó, munkából élő magyarok, akár agyukkal, akár két kezükkel keresik kenyerüket, vannak-e olyan helyzetben, hogy havonta áldozzanak ekkorra összeget a háztartás művelésével egyensúlyban tartott költségvetéséből a még luxuscikkeknek se nevezhető élelmiszerre? Könnyű lesz kideríteni, hogy nem, s akkor nyitva marad a kérdés: milyen társadalmi rétegek van olyan jó dolga, hogy semmise drága számára s még ilyen áron is elvonja a becsületes forgalom előlaportékát a háborús országban? Aki ilyen bő kézzel szórja a pénzt, annak fölösleges jövedelmei vannak s ezekre a fölöslegekre nagy szüksége volna az anyagi próbátétel szélső határáig igénybenett nemzetnek! Lássuk hát őket és nézzük: mit adtak eddig az országnak, amely oly bőkezű volt velük szemben...

A lapok árát, —

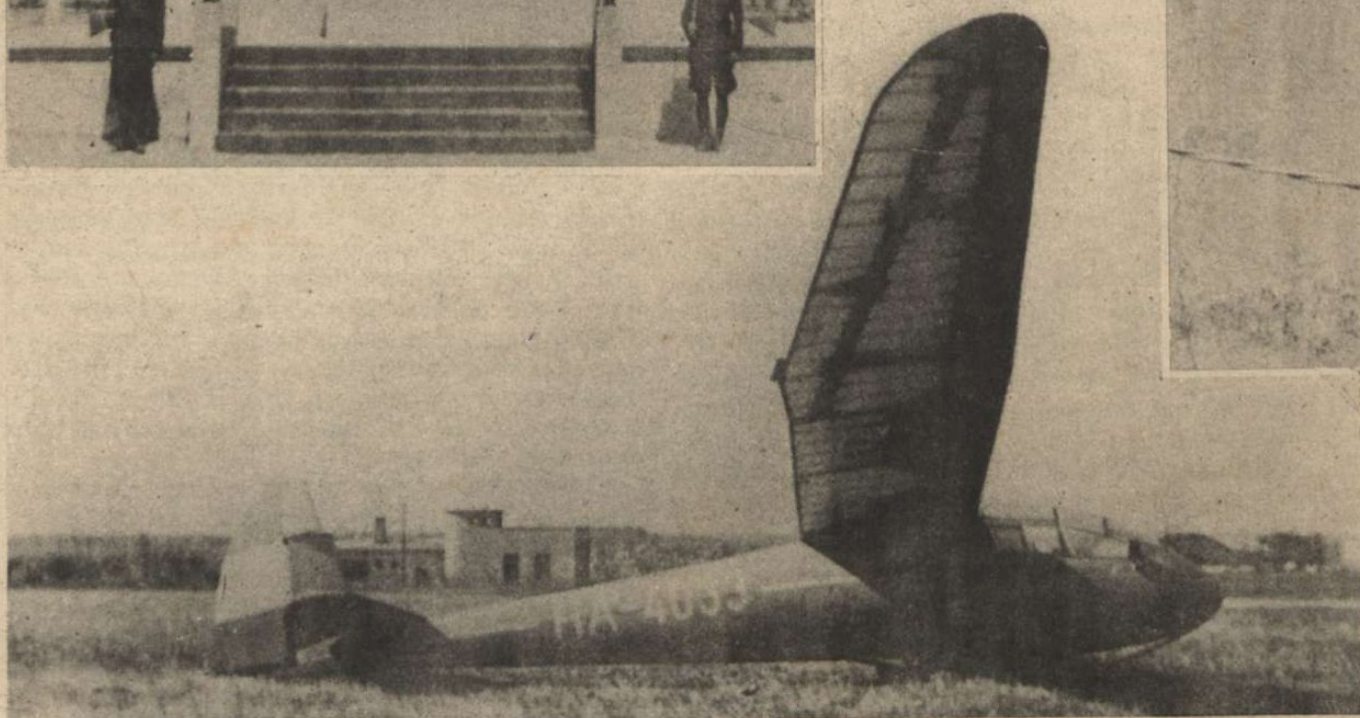
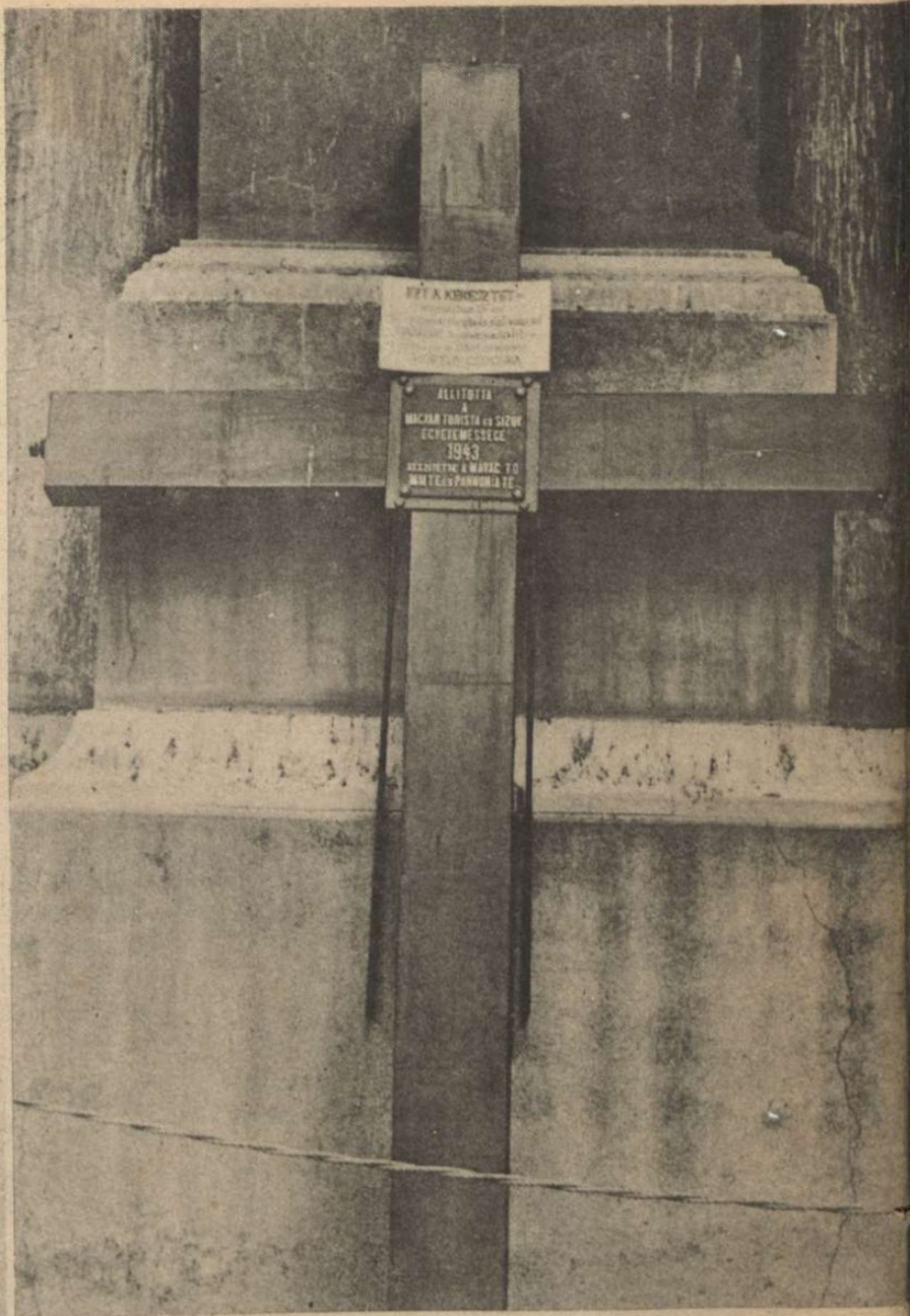
a rotációs és íves nyomópapíron előállított sajtótermékek terjedelmének megállapítása és az ezzel kapcsolatos egyes kérdések szabályozása tárgyában még a háború kitörésének idején, 1939-ben hozott törvény felhatalmazása alapján, — most újra szabályozta a kormány. A rendelet kiadását egyrészt az anyagdrágulás, másrészt pedig a munkabérek legutóbbi emelése tette szükségessé, amely természetesen anyagi áldozatot kívánt a lapkiadóktól is. A kormány intézkedése értelmében a Budapest és vidéken megjelenő napilapok és politikai hetilapok kötelesek az eladási és előfizetési árat az eddiginél magasabban megszabni, azok szerint a kategóriák szerint, amelyeket a rendelet augusztus 1-i hatállyal megállapított, az oldalszám szerint. Az intézkedés ellen vétőkkel szemben büntető szankciókat is tartalmaz a rendelet, hat hónapig terjedő elzárással és nyolcezer pengőig menő pénzbüntetéssel. A Magyar Futár két esztendőnél hosszabb ideig tartotta indulásakor megállapított 20 filléres árat s a legnehezebb körülmények között sem tévesztette szem elől félmillió olvasótáborának érdekeit. Lelkiismeretesen vizsgáltuk meg az új helyzetet is, amelyben két választás állott előttünk: vagy csökkentjük az oldalszámot, s leszorítjuk a képanyag és előállítás nivóját, vagy az eddigi huszonnégy filléres árat emeljük fel számonkénti harminc fillérre. Azt hisszük, minden olvasónk helyesnek találja ezt az utóbbi megfontolást, amely lehetővé teszi a Magyar Futár eddigi terjedelmének és tartalmának megtartását. Ezekben a történelmi napokban is az események hű képét igyekszünk adni, s gyakran érezzük azt, hogy még mai terjedelmünk is szűk korlátok közé szorít bennünket.

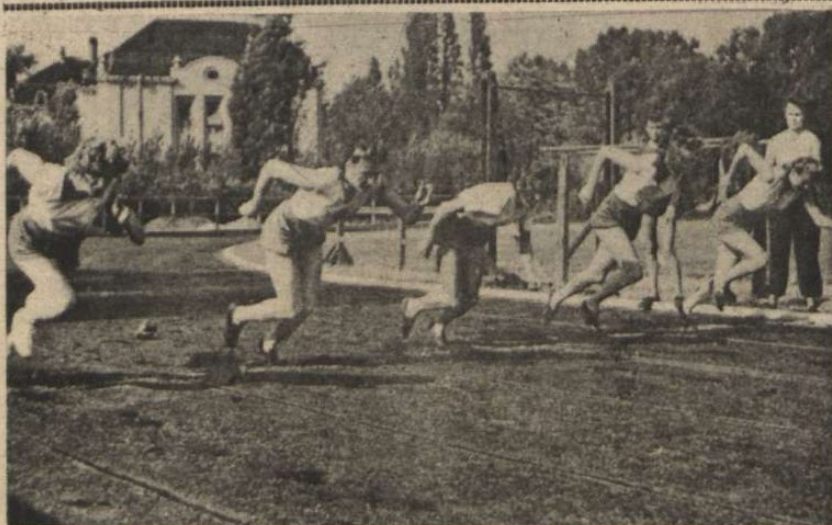
← KOMÁROMBAN ünnepélyes körülmények között avatták fel a híradó zászlóalj hősi halottainak emlékkövét

→ A MAGYAR TURISTATÁRSADALOM a 2505 méter magas Horthy-csúcsra emlékkeresztet állít, amelyet 100 tagú küldöttség visz fel hazánk legmagasabb hegyormára

VOJNICH PÁL VITORLÁZÓNK „Kevély”-típusú, Rubik-építész magyar gépével 5200 méteres magasságba jutott fel, megközelítve a világrekordot

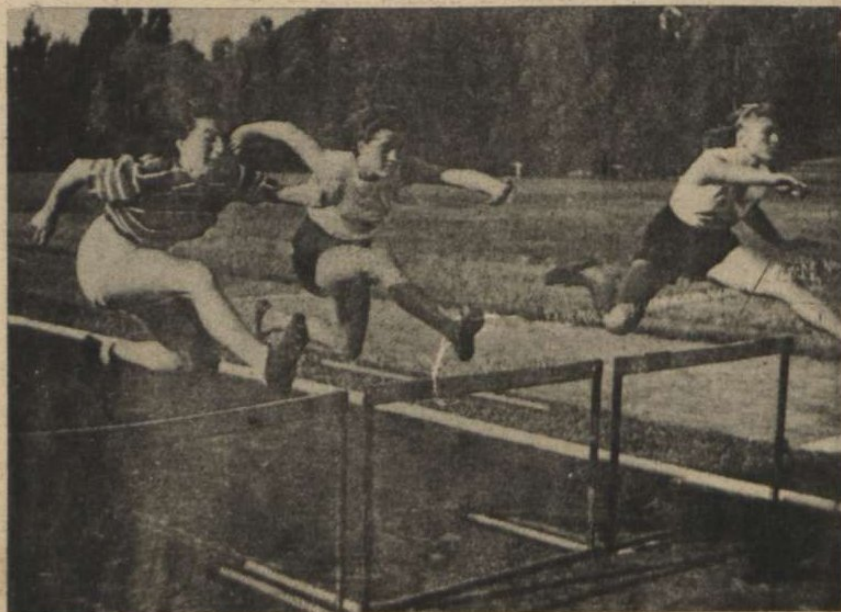

Magyar

100 méteres I. osztályú síkfutásban a többszörös magyar bajnok Nagy Rózi második helyre szorult a remek formában lévő Tolnay mögött. Balról az első Nagy, utána Tolnay, a győztes és Fekete, a harmadik helyezett

60 méteres gátfutás. Ipolyi-Keller, Zelei és Rohrman az első gát felett

Réby Margit. Készülődés a súlydobáshoz

NŐI ATLÉTIKAI VERSENY A MARGITSZIGETEN

A Magyar Atlétikai Club rendezésében a hölgyek szép előmenetelről tanuskodtak, és a nagyszámú induló a negyedosztályú számokban biztossá tette a további fejlődésnek

→ 60 méteres IV. osztályú síkfutás. Még szokatlan a kezdő versenyzőknek a rajt. Van, akinek most mutatják be a helyes testtartást és régi versenyzők ássák a szakszerű rajtgödört

Egy kis csinosítás verseny közben sem árt

A HIMNUSZ méltóságos hangjait állva hallgatja a díszes közönség

A MAGYAR MEGÚJULÁS PÁRTJA nevében vitéz Jaross Andor helyezett koszorút a vértanúk emlékművére

Képhiadó

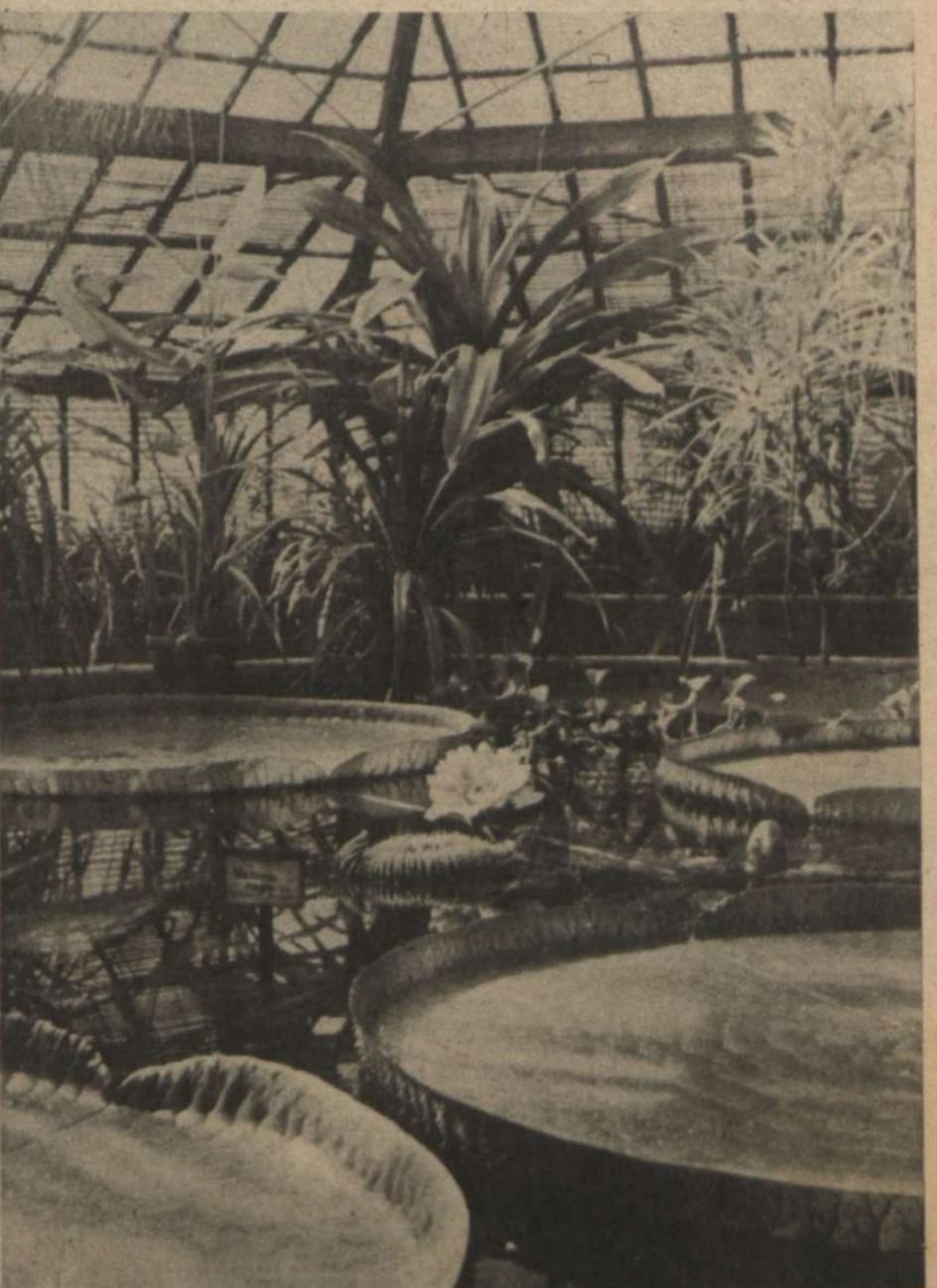
POMPAZÓ FEHER VIRÁGOT NYITOTT a budapesti fűvészkertben a világ legnagyobb vízinövénye, a Victoria Regia. A szirmok kétfényérvnyi nagyságúak

Rohrman és Fekete között két kis MAC-cséméte gimnasztikázik és igyekeznek a bajnoknok tudományát elsajátítani

Tolnay Ilona minden ugrásával megközelelti a magyar rekordot

Sziklai Paula kiméri a távoliságot, hogy honnan induljon a távolugrásra. Minden centi fontos, mert ez dönti el, hogy az ugrás sikeres-e, vagy nem

EGY KEMÉNY ROMJAI
nyújtanak néha fedezéket
a földig lerombolt falvak-
ban a harcosoknak. A meg-
figyelők terepszínű ruháját
kétszáz lépésnyirel már
nem vesz észre az ellenség

→
**PÁNCÉLOSOK
ÉS ROHAMÁGYŰK**
dolgoztak ebben a
faluban, amelyet ma-
kacsul védelmeztek
Bjelgorod alatt a bol-
sevisták

JÓ FEDEZÉKNEK
bizonyul a harckocsi-
akadálynak készült
mély árok. A pihenő
katona tábori lapon
hevenyészett üzene-
tet küld az otthon-
iaknak, vagy erőt
gyűjt az újabb ro-
hamra

MIUSZ és DONYEC a Keleti

A keleti térség végtelen csatatérén percre se lankadón folyik a küz-
delem, a végső döntést érlelőn. Hullámzik a harc, s a bolsevisták hol ezen,
hol azon a szakaszon kísérlik meg érvényesíteni összeszedett túlerejüket,
amelynek époszi hősiességgel szegül szembe a német katona. A grá-
nátos, a páncélos, a repülő: egyetlen gigantikus gépezet kereke itt, bá-
mulatos összefűződésben, a tapasztalt hadvezérek kezében.

→
AHOL EGY ÉJSZAKA ESETT,
sűrű, iszapos pocsolyáká változ-
nak a szárló földutak...

**ARCOK A MIUSI CSATÁBAN EJTETT
FOGLYOK TÖMEGÉBŐL**

A SZABADSÁGÉRT ÉS KULTURÁÉRT küzdött
vajjon ez is?

A TÁVOLKELETI TARTALÉK ilyen katonákból áll...

A BOZÓTOS HORHOSBAN,
láthatatlanul gyülekezik a gyalogság s a zavartalan felfejlődést biztosítják számukra
a harckocsik

JÓ FEDEZÉK A LEVÁGATLAN BÚZA,
amelynek sűrű táblájában rajonként nyomul előre a gránátos Bjelgorodnál

Harckocsik gyűjtőpontja

AZ ALKONYATI HO-
MÁLYBAN új állás-
vonul különleges vontató
traktorával a légelhárító
lőveg

AZ ELSŐ SZOMORÚ
EBÉD...

Az otthonból csak a
tűzhely maradt meg,
de a menekültek elő-
szállingóznak, ha a
harc elvonult és az
élet örök törvénye
szerint újra kezdik a
fészkekrakást

EGYETLEN HÚS
KORTY,
aztán sietnek tovább
a fegyveres SS ret-
tenthetetlen katonái,
az első vonalba

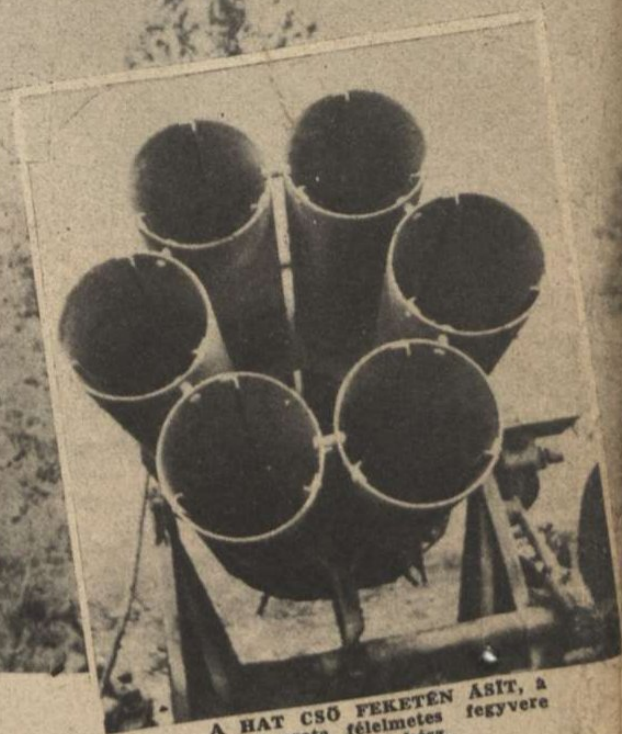
AKABB SZÜKÖTT FEGYENCNEK látszik ez a fogoly, harcost... Csak rá kell nézni, arca elárulja, hogy
mít várhatott volna tőle és társaitól Európa...

Munkában

A kezelők egymásután adogatják a lövedékeket, — megszólal a ködvető, — nyomában pusztulás, halál jár...

A HAT CSŐ FEKETÉN ASÍT, a keleti csata félelmetes fegyvere lövésre kész

A győzelemért nemcsak az arcvonal szembenálló hadseregei versengenek, de az ellenfelek hadiiparának tervezői is. Ebben az életre-halálra menő mérkőzésben a német technika még minden esztendőben meglepte a világot egy-egy új konstrukcióval, amely hosszú időre biztosította a fölényt a hadvezetésnek. E fegyverek sorába tartozik a keleti arcvonalon nagy sikerrel kipróbált ködvető is, amelyről mostanában már oldalas ismertetéseket közölnek a Birodalom lapjai. A hatcsövű löveg nemcsak az előnyomulás megkönnyítésére szolgáló ködgránátokat vet ki, hanem repesz- és robbanó lövedékeket is, amelyeknek hatása félelmetesen nagy... A hosszú gránátok tengelyük körül forogva, üvöltve szállnak át a levegőn, s ahová becsapnak, több száz méteres körzetben elpusztítanak maguk körül mindent. Az új fegyvert futószalagon, ezrével gyártják a Birodalom hadianyaggyáraiban s viszik a keleti arcvonalra.

ILYEN HOSSZÚ GRÁNÁTOKAT gyártanak a „kődvetők” számára. Formájuk is szokatlán, nem csupán hatásuk félelmetes

SURUN EGYMÁS MELLETT

sorakoznak fel az új fegyverek. Kiszolgálásukhoz kevesebb számú legénység szükséges, mint az ágyúk mellé

Az elsütés utáni pillanatokban sűrű füst és ködfelhő képződik, — és fehéren izzva süvöltenek a gránátok a levegőben céljuk felé

A ködvetőt néhány ember is rendeltetési helyére tudja juttatni

a ködvetők

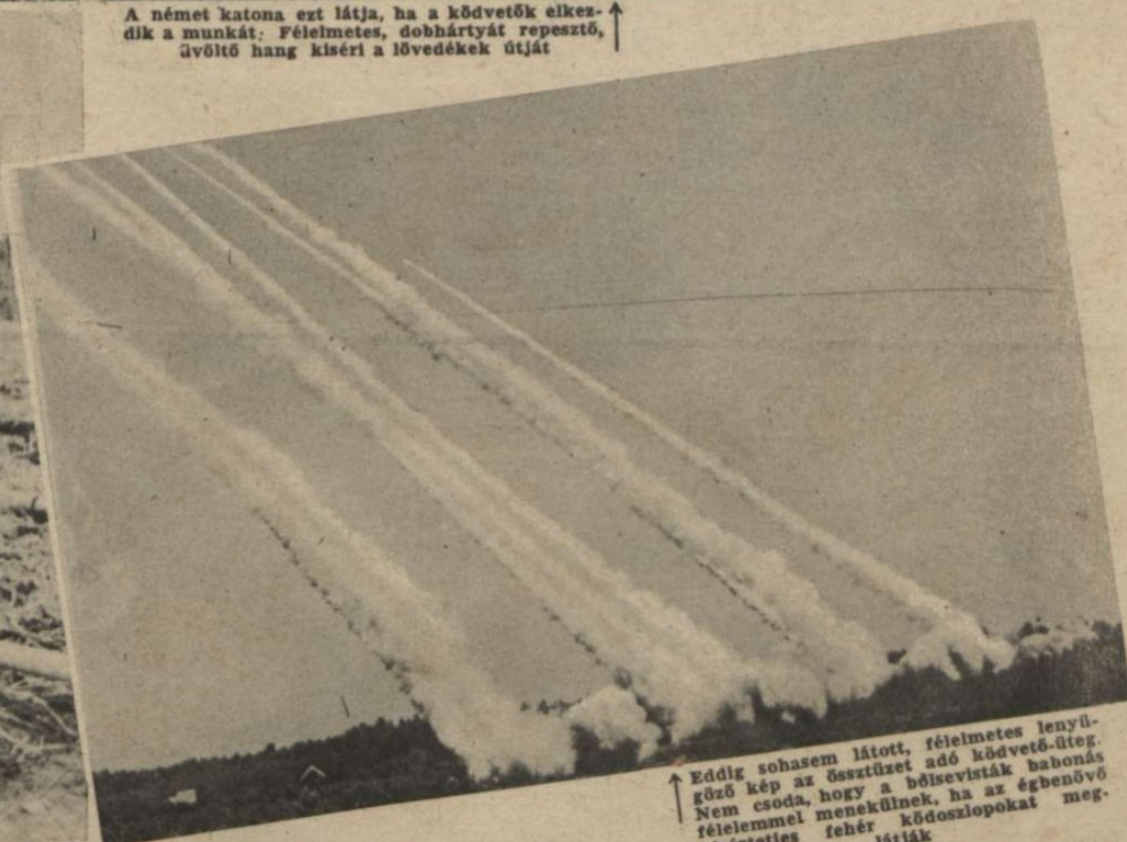
A német katona ezt látja, ha a ködvetők elkez-
dik a munkát: Félelmetes, dobhártyát repesztő,
úvöltő hang kíséri a lövedékek útját

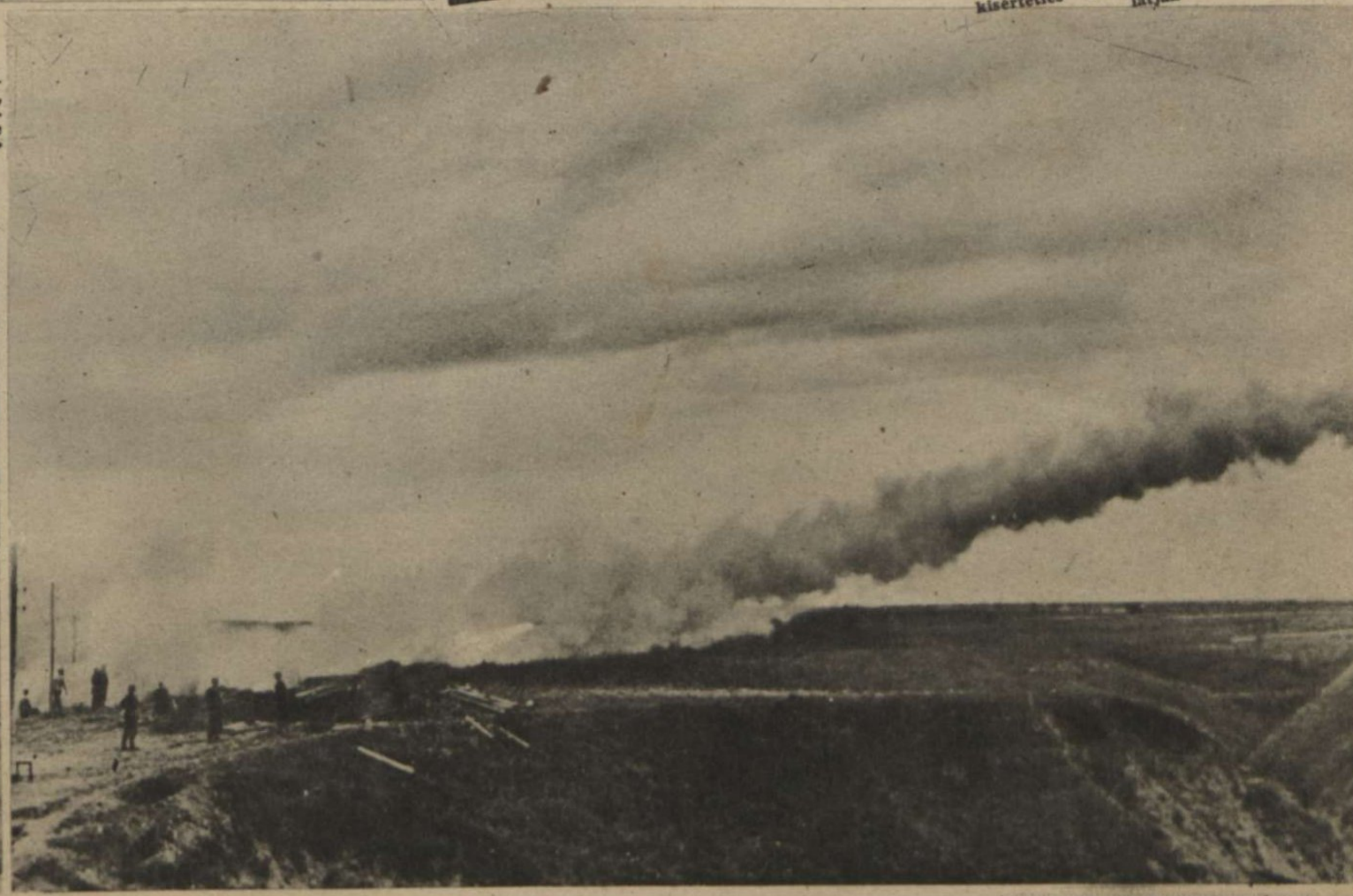
Különösen ott veszi nagy
hasznát a német hadvezetősé-
g az újfajta fegyvernek,
ahol a bolsevisták makacsul
védik állásaikat. Néhány órái
munka, — s néma csend bo-
rítja a vörös ellenállási
fészkeket.

...nyomban utána
megdörög a német véd-
erő újonnan bevetett,
világsszerű nagy feltü-
nést keltett fegyvere

Megérkezik a lőszer.
utánpótlás...

Eddig sohasem látott, félelmetes lenyü-
gő kép az őszáztűz adó ködvető-űteg.
Nem csoda, hogy a bolsevisták babonás
félelemmel menekülnek, ha az égből
kísérteties fehér ködcszlopokat meg-
látják

RANGOON, A POMPÁZÓ TEMPLOMOK VÁROSA
Az arannyal borított, dűsan faragott pagodák árnyékában azonban ott állnak a primitív vásári sátorok, Kelet utcai boltjai is

A BÉKE NYUGALMAS ÉLETE
Zalnik az új indiai állam fővárosának utcáin. Kelet színe érdekesen keveredik el a modern aranyfémekkel. A vasbeton paloták mögött ott ragyog a Shwe Dagon pagoda, a kelet borított kupolájával a Shwe Dagon pagoda, a dicső és gazdag múlt hirdetője

MANDALAY KIKÖTŐJE
az Irawady partján. Folyami dzsonkák, festői vitorlások horgonyoznak a part mellett

MANDALAY-I SZÉPSEG,
díszes napernyővel, gazdag ékszerekkel és vastag szivarral. Európai ember szemének szokatlán látvány a hatalmas rudat fűstől hólyg

ÁZSIA ÚJ BIRODALMA: BURMA

A keleti térség rendező nagyhatalma: Japán, nemes gesztussal visszaadta a függetlenséget és szabadságot Burmának, amely 118 esztendőig élte az angol gyarmatok sorsát. 1824-ben jelentek meg Campbell tábornok hajói Rangoon előtt, az Irawady s ekkor kezdődött a békés és gazdag ország végleges meghódítása, amely 1885-ben az utolsó burmai király, Thibo elűzésével fejeződött be. Hogy nem volt a szorgalmas és jóra való nép számára különös öröm a britek gyámkodása, azt legjobban mutatja a lelkesedés, amellyel a felszabadító japán hadsereget fogadták... Most, hosszas előkészítés után, Nippon elérkezettnek látta az időt az ország függetlenségének visszaállítására s a szabad Burma, Ba Maw dr. miniszterelnök vezetésével meg is kezdte önálló nemzeti életét. Első elhatározása az volt, hogy megüzente a hadat az angolszász hatalmaknak, amelyeknek ázsiai jelenléte szüntelen fenyegetés szabadságával szemben.

FONTOS NYILATKOZAT
hangzik el a külföldi sajtó képviselői előtt: Ba Maw miniszterelnök ismerteti az Angliának és Amerikának küldött hadüzenetét

EPÜL A SZABAD ORSZÁG,
eltűntetik a gyarmati sors utolsó emlékeit: a meglehetősen angol hadsereg által felrobbantott hidakat az Irawady széles medre fölött

A YENANGIAUNGI PETRÓLEUMVÉDEK BURMÁBAN. Innen fut az 500 kilométeres olajvezeték Rangoon kikötőjébe

„SZABADSÁG ES BIZTONSÁG!”
hirdetik minden városban és faluban a falragasok, amelyek Burma történelmének új korszakát bejelentik

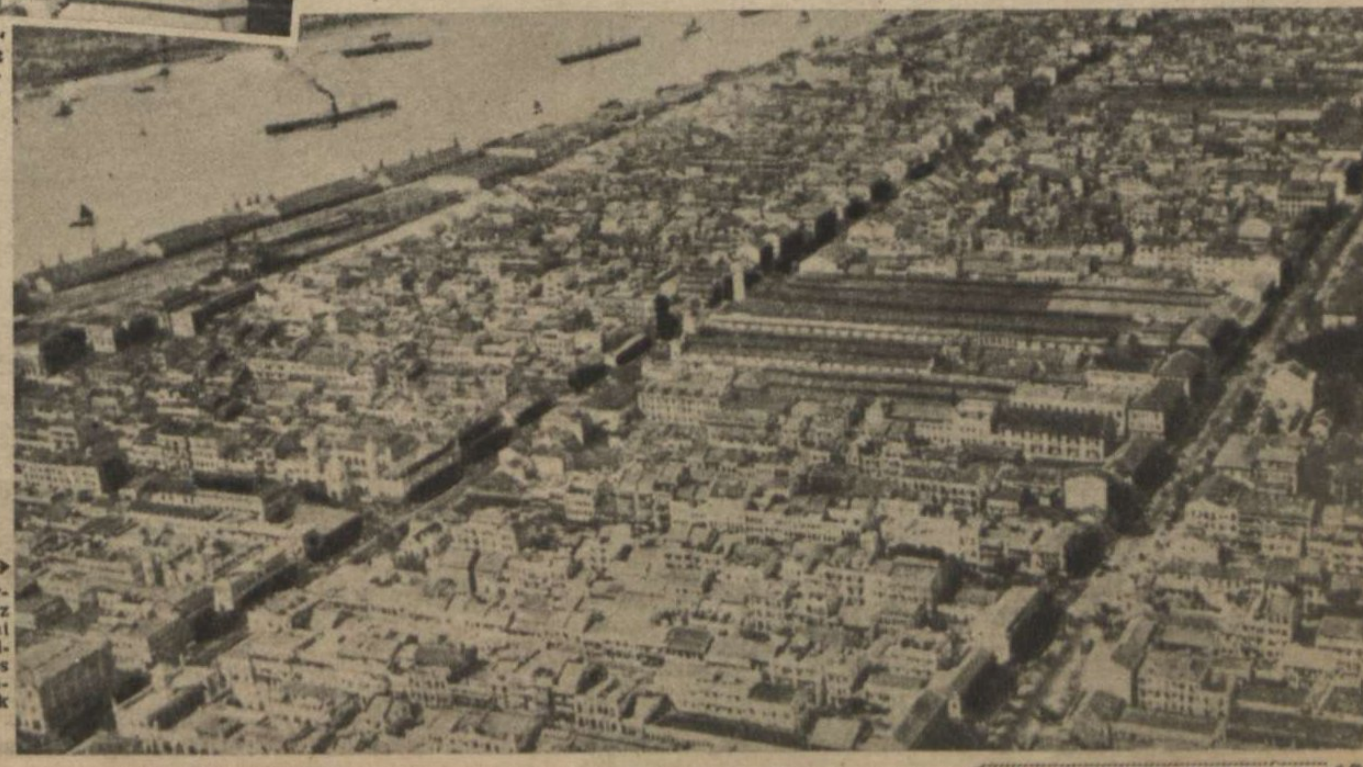
„ÁZSIA AZ ÁZSIAIAKÉ!”
— hirdetik az új felszólító utat: a japán hadsereg hozott magával. A japán hadsereg hozott magával. A japán hadsereg hozott magával. A japán hadsereg hozott magával.

NEMZETI DÍSZBEN TÁVORNÁK
az angolszász hatalmaknak küldött hadüzenetet elhatározó tanácskozásról a szabadságot visszanyert ország vezetői. Elöl Ba Maw miniszterelnök halad

MADÁRTÁVIRATBÓL
bármely európai nagyvároshoz hasonlít a független indiai állam új központja. A kikötőnegyedben nyílegyenes sugárutak két oldalán modern épületek emelkednek már

MINDENNAPI LÁTÁNY
az utánzóhatatlan bájjal táncoló gyermekpár a burmai városok utcáin. Évezredek, vallások művészei az ország lakói és a hajlamot öröklők a mai nemzedékek is

Róma: Megrendítő látvány a hajléktalanná vált római munkások között, elvegyülve a tömegben, a földkerekség legnagyobb szellemi hatalmának birtokosa: XII. Pius pápa

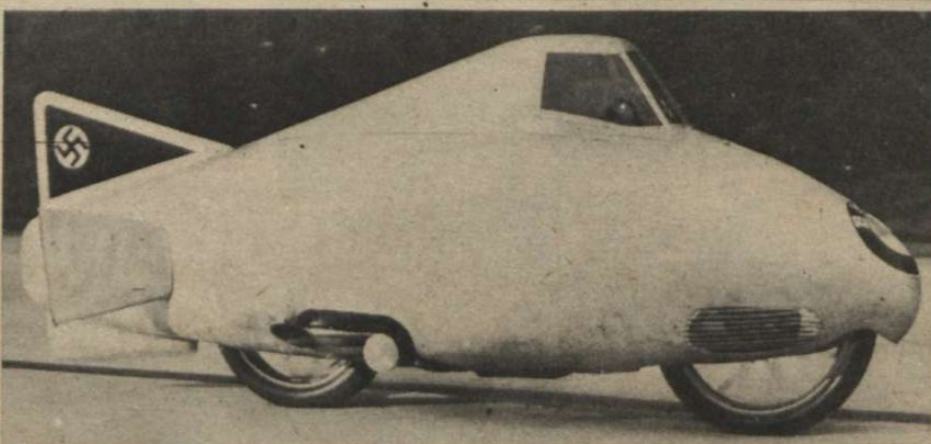
Róma: XII. Pius családjának sír- emléke a nagy temetőben. A halottak nyugalma megzavaró angol- szász bombák ezt a kriptát is megro- gálták

Gyermekek csukaszerűkében:

A bolsevizmus dühétől megmentett orosz gyermekek, akiket az olasz csapatok vettek gondozásba, Itáliába érkeztek és kitérő szemmel bámulják Róma csodáit

Hamburg: A középkor műremeke, a Miklós-templom, amelyet az angolszász bombázók legutóbb „hadicélpontnak” néztek

München:

Múzeumba került ez az 500 köb- centiméteres BMW motorkerék- pár, amely 1937 novemberében 279 és fél kilométeres óránkénti se- bességgel világrekordot állított fel a Frankfurter országúti versenyen

Valahol keleten: →

Varieté műsort mutatnak be a tartalékban pihenő gránátosok bajtársaiknak. Nem ejti zavarba a rendezőket, hogy az egzotikus táncosok hiányzanak a déltengeri szigetek leányai. A szerepre vál- lalkoznak a harcosok s annál na- gyobb a mulatság

Madrid: Tömeg a munka ünnepén, amelyet Franco nemzeti rendszere minden évben különös fénnel ül meg. A munkások tízezrei hallgatják a Caudillo beszédét.

Híjág

Spanyolország:

Hetedik éve, hogy Franco vezetésével a nemzeti forradalom kirobbant és a Caudillo megkezdte harcát a vörös uralom ellen. Az évfordulón spanyol munkások nagy küldöttsége tisztegett az államfő előtt.

Toledo: Az Alcázar dícsőséges romjai közé, megkoszorúzza a nemzeti Spanyolország legendás hőseinek küzdőhelyét, zászlók alatt vonul fel a baráti országba el látogatott Hitlerjugend-különítmény.

Bécs: Hármasszínű nyári ruha, az egykori császárváros legdivatosabb öltözképe.

Berlin:

A német főiskolás lányok nemzetközi versenyek nélkül is szorgalmasan üzik az atlétikát. Erő és szépség van a gyakorlott mozgulatokban.

Berlin: Német alaposan képezik ki azokat a nőket, akiket a totális mozgósítás a férfiak munkahelyére állít. A leendő autóvezetőknek szakértőbizottság előtt kell vizsgáznok tudásukról.

Amsterdam:

Az olimpiai stadionban Osendarn a legjobb európai eredményt futotta, 100 méteren 10,4, kétszázon pedig 21,6 idővel.

Elvászthafatlan jópajtások: a huszár meg a lova!

Változó idővel változnak a fegyvernemek is: Hadik András, Simonyi óbester pirosnadrágos, kékméntes huszárai, a negyvennyolcas idők, a mult világháború fergeteges lovas-rohamainak rettegett „vörös ördögei” ma a legkorszerűbb fegyverekkel felszerelve veszik ki részüket a küzdelemben. A honvédhuszár golyószóróval, géppisztollyal harcol napjaikban, — hűséges bajtársa, segítője az első vonalban küzdő gyalogságnak. A harcok világában is csorbítatlan épségben őrzik a magyar lovasszellem évszázados hagyományait; a ma honvédhuszárja éppen úgy egybeforrott szívvel-lélekkel lovával, mint távoli őse, aki valahol Ázsia pusztáin szállt egykor nyeregbe, hogy új hazát szerezzen népének.

Képeink az akadémikus huszárszázad harcgymagorlatán készültek, — a fiatal magyar tisztjelöltek lelkesedéssel, kemény munkával és nagy lelkiismeretességgel készülnek jövődő élethivatásukra.

Néhány perccel a gyakorlat megkezdése után lóról szállva foglal tüzelőállást a géppuskakezelő

Honvéd

Kora hajnalban vonul gyalorlatra az akadémikusok golyószórás raja

Ulsó sor: vitéz ABONYI ISTVÁN főhadnagy II. oszt. német vaskereszt, RÁKÓCZI FERENC szakaszvezető Magyar Bronz Vitézségi Érem és II. oszt. német vaskereszt, CSÁSZÁR MIKLÓS szakaszvezető Magyar Kisezűst Vitézségi Érem. Álló sorban: VÁGÓ ANTAL tizedes Magyar Kisezűst Vitézségi Érem, GUG GYÖRGY és BRAJKU GYÖRGY honvédek Magyar Kisezűst Vitézségi Érem, SZABÓ JÓZSEF II. honvéd és MOTSIDLOVSZKY ISTVÁN tizedes Magyar Bronz Vitézségi Érem.

A SZOVJETFRONT

KRASZNAY JÓZSEF
alezredes, I. oszt. Német Sasrend és II. oszt. Szent Zvonimir Rend

WEHRMANN BÉLA
főhadnagy, Kormányzói Dícsérő Elismerés Magyar Koronás Bronz Erdemérme, hadiszalagon a kardokkal

MELCZER GYULA
főhadnagy, Kormányzói Dícsérő Elismerés Magyar Koronás Bronz Erdemérme, hadiszalagon a kardokkal

TASSI ALBERT
szakaszvezető, Magyar Bronz Erdemérme, hadiszalagon a kardokkal

KÁLOVICS IMRE
szakaszvezető, német érdemérem a kardokkal

TORMA JÓZSEF
szakaszvezető, Magyar Kisezűst Vitézségi Érem, kétféle és II. oszt. német vaskereszt

huszárók

Ma még csak gyakorlat, — de a harc közben a most beidegződő mozdulatok hozzák meg a sikert

Megeresztett kantárszárral vág-tázik új állása felé a golyószóró raj. Arkon-bokron át vezet a leg-rövidebb út

... feszült figyelemmel követi a kézigránát útját

Porosan, fáradtan, de a jólvégzett munka tudatával térnek vissza a gyakorlatról az akadémikusok...

Repül a kézigránát! A vág-tázás iramában nehéz dolog a kézigránát helyesen kidobni, — a mozdulat lendülete szinte kiemeli a nyeregből a katonát, aki...

ÜNTETETT MAGYAR HŐSEI:

NÉMETH IMRE

őhadnagy, Kormányzói
Dicsérő Ellismerés Ma-
gyar Koronás Bronz
Erdemérme, hadisza-
gon a kardokkal és II.
oszt. német vaskereszt

VÉGVÁRI JENŐ

hadnagy, Kormányzói
Dicsérő Ellismerés Ma-
gyar Koronás Bronz
Erdemérme, hadisza-
gon a kardokkal

SUGÁR LÁSZLÓ

zászlós, Kormányzói
Dicsérő Ellismerés Ma-
gyar Koronás Bronz
Erdemérme, hadisza-
gon a kardokkal

VITÉZ KÁDÁR
FERENC

törzserőrmester, Magyar
Kiszezlő Vitézségi Erem,
Magyar Bronz Erdem-
érem, hadiszalagon a
kardokkal

RÁSI BÉLA

őrmester, Magyar Kis-
zezlő Vitézségi Erem,
kétizben és a II. oszt.
német vaskereszt

BUDAFOKI BÉLA

hadapród őrmester, Ma-
gyar Bronz Erdemérem,
hadiszalagon a kardok-
kal

IFJ. KIRÁLY VINCE

szakaszvezető, Magyar
Nagyzezlő Vitézségi
Erem, kétizben, Magyar
Bronz Vitézségi Erem
és II. oszt. német vas-
kereszt

ENDRESZ JÁNOS

szakaszvezető, Magyar
Kiszezlő Vitézségi Erem

ÁCS FERENC

tizedes, Magyar Bronz
Vitézségi Erem

BÁTKY NÁNDOR

tizedes, Magyar Kiszezlő
Vitézségi Erem

KISS FERENC

őrmester, Magyar Bronz
Vitézségi Erem

MÉSZÁROS ANDRÁS

őrmester, Magyar Bronz
Vitézségi Erem

GYÓVAY JÁNOS

honvéd, Magyar Kiszezlő
Vitézségi Erem

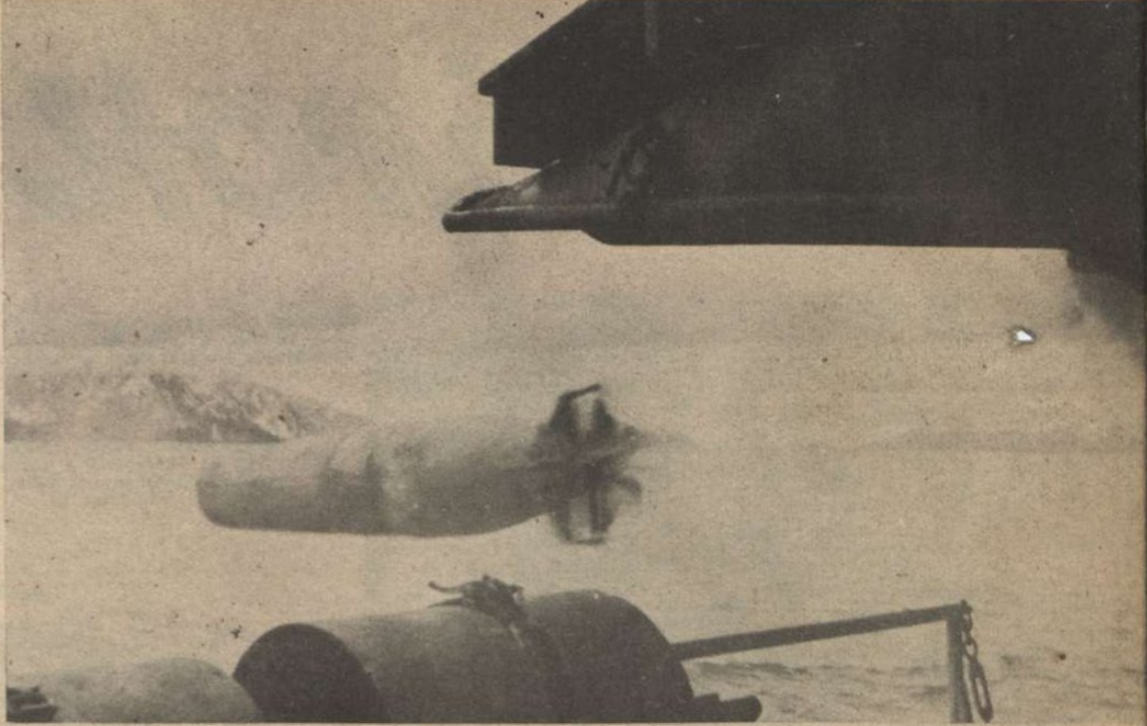

TÓTH NAGY JÁNOS

honvéd, Magyar Bronz
Vitézségi Erem

SÜLYOS SÉRÜLÉSELLEL érkezett meg Gibraltár kikötőjébe az Illustrious-osztályhoz tartozó Formidable nevű repülőhordozó, amelyet két német torpedó talált el

Ritka érdekességű kép a torpedó kilövésének pillanatáról. A gyorsnaszád fedélzetéről éppen a vízbe lökti a sűrített levegővel dolgozó vetőeső a veszedelmes lövedéket, amely forgó csavarral fut célja felé a tenger színe alatt

MANNSTEIN VEZÉRTÁBORNAGY az elmúlt téli csata legendás vezére. Hitler ismét magas kiüntetésben részesítette a jelenkor egyik legnagyobb hadvezérét

HADIJELENTÉSEK,

A hadiszerencse pillanatnyi fordulatai mindig csak annyiban fontosak, amennyire hatást képesek gyakorolni a szembenálló felek erkölcsi és fizikai erejének állapotára s amennyire érdemes volt értük áldozatot dobni a küzdelem mérlegének serpenyőjébe, — a következmények tanúsága szerint. Keleten, ahol július ötödike óta vérben és tűzben megújulva tombolt a második világháború legnagyobb anyagszatája, ilyen tárgyilagossá szemszögből nézve, a szovjet helyi sikerei igen gyarló értékűeknek bizonyulnak... Az eredeti cél az volt, hogy Timosenko, mindenfelől összegyűjtött ember- és anyagtartalékával, komoly túlerővel ráront a német védőállásokra Orelnél, átvágja a jégtörőként előre nyúló orrot, megsemmisíti az ott talált hadosztályokat s betör Ukrajnába, amelyet itt talált volna legközelebb. Hogy szándékát felismerték és hamarabb kényszerítették harcra, mint ahogy a küzdelemre felkészült, az a német hadvezetés éberségének számlájára írható, a többi pedig a gránátosok, repülő, a Tigrisek és az új fegyverek érdeme.

Öt héten keresztül kavargott az irtóztató harc, ide-oda hullámvon a végtelen arcvonalon, a magas északtól a Fekete-tengerig, súlypontja azonban mindvégig Orel és Bjelgorod maradt. Itt hajszolták támadásra újból és újból a szovjet hadosztályokat, a páncélos dandárokat, itt gyűjtötték össze annyi tüzéséget, hogy voltak napok, amikor minden hat méterre jutott a hosszú frontszakaszon egy-egy bolsevista löveg s itt zúgtak újabb és újabb rohamra a vörösök repülőhadteste. Presztizs-offenzíva volt már végül a baromi mészárszékre kergetett orosz seregek akciója s legalább Orelt akarták birtokba venni, ha az eredeti célkitűzés nem sikerült. Ha elővesszük a térképet, látjuk, milyen vékonyka sáv az, amit az öthetes harc eredményeként a németek végül is átengedtek a makacs ellenfélnek, de micsoda áron! A vállalkozás félmilliónál több emberébe, hétezerrel számosabb páncélkocsijába s ijesztő mennyiségű repülőgépebe, elpusztult lövegébe, gránátvetőjébe, motoros járművébe került Timosenko-

nak. Felmorzsolódott a dühös és vérbefojtott rohamokban minden, amit tavasz óta oly nagy gonddal gyűjtöttek, ember és anyag, s mindezért semmit se kapott a szovjet az ukrainai búzából, amelyet pedig Moszkva szándékozott már learatni. Bjelgorodnak ugyanilyen véres szerep jutott a nyári csatában: itt forgácsolódott szét végképen a nyári offenzíva s katonailag ez a térség betöltötte feladatát. Néhány négyzetkilométer nem számít abban a végtelen térben, amit a keleti arcvonal jelent, s még néhány ilyen „győzelem“, mint az orel, vagy bjelgorodi volt — elfogyasztja a szovjethadsereget... Ezért hiányzik a diadalmápor, ezért nem ünnepeket Moszkva úgy, mint máskor szokott, minden kis falu romjainak birtokbavétele után.

A harcok folynak tovább, s a keleti események ezután is háttérbe szorítanak még jó ideig minden más frontot, fontosság dolgában. A figyelem az elmúlt hét végén a vezéri főhadiszállás felé fordult, ahol a kiadott jelentés szerint Hitler Ribbentrop külügyminiszterrel, Göring vezértábornaggal és Dönitz nagydívalissal tanácskozott. Ez a megbeszélés, amikor az idegháború és a katonai cselekmények minden arcvonalon csúcspontra hágtak, természetes és érthető, s hogy milyen eredményre jutottak a birodalom katonai és politikai vezetői, azt talán már a legközelebbi jövő megmutatja. Nem véletlen, hogy Göbbels éppen a tanácskozás hírének nyilvánosságra hozatalakor tartotta szükségesnek hangsúlyozni, hogy a nyugati német területek nyílt városai, védtelen népe ellen intézett kíméletlen támadásokra a birodalom készül megadni a választ, „új támadó fegyverrel“, ami talán épp olyan alapvető fordulatot ad a légiháborúnak, mint amelyet a demokráciák akciója adott...

Gigantikus arányokban

vetette be újabb tartalékait a bolsevista hadvezetés az arcvonal középső szakaszán ezen a héten is, gyakorlatilag nem nagyobb eredménnyel, mint az

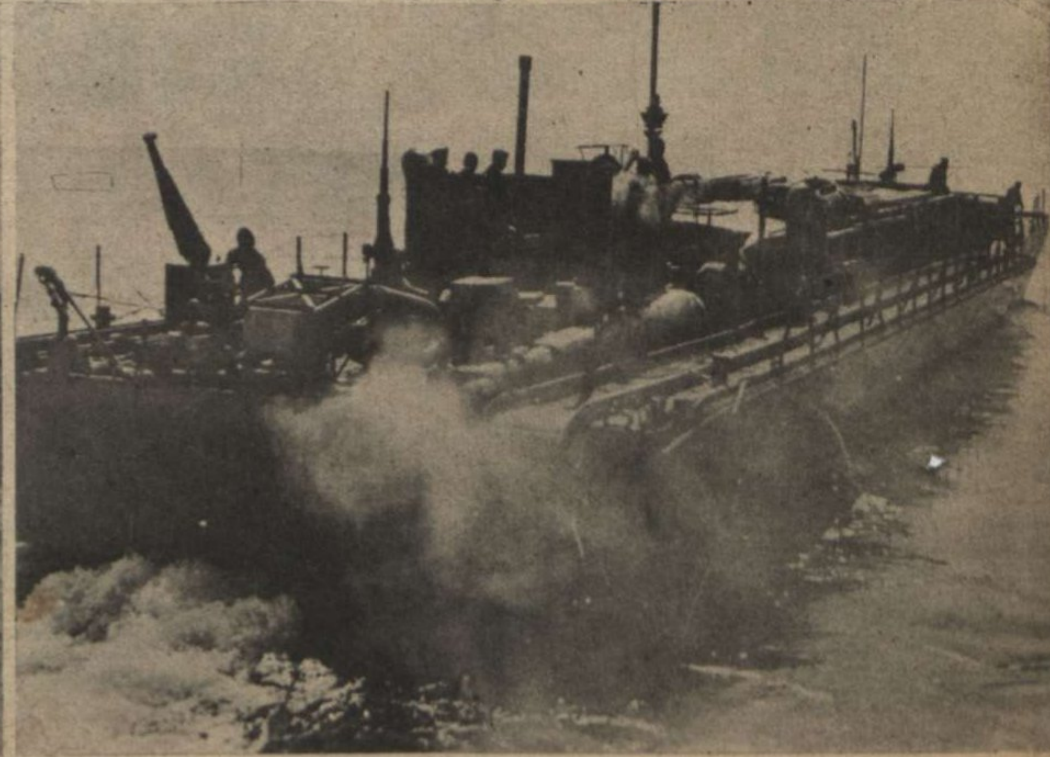
HARCIGÉPEK RAJAI

szállnak a szovjet egyik legfontosabb utánpótlási gócpontja, Mariupol fölött. A repülőfelvételen jól látni, hogy nem ez az első támadó vállalkozás a város ellen: kiégett gyárpályák árulkodnak a bombák nyomairól

ESTI ŐRJÁRAT A KELETI-TENGEREN

A gyorsjáratú, erősen felfegyverzett őrhajók a német hadiflotta új eszközei, amelyek biztonságossá teszik a szabad vizeket

AZ ÉSZAKI PARTSZEGÉLYEN

az amerikaiak óvatos előnyomulását az igen nehéz terep magyarázza. A halovány harcokat néha egészen kis német csoportok vívják, ügyesen megválasztott ellenállási fészkekből

MEGKÜZELITHETETLEN SZIKLÁK KÖZT

rendezték be állásukat az Etna déli lejtőin a német és olasz védők. A síkság felé jó a kilátás és az ellenség egyetlen mozdulata sem marad titokban

CSATÁK ÉS ÚJ FORDULATOK

öthetes offenzíva eddigi folyamán. Különösen a Ladoga-tónál, a miuszi szakaszon, a középső Donec-nél és Kubán hídfőjénél lángolt fel a csata az orel-i és bjelgorodi centrumokon kívül, de sehol egy lépéssel nem bírtak előre jutni a támadásra hajtott hadosztályok. Miusznál két nagy támadó csoport teljesen szétmorzsolódott a védelem malomkövei között, egy másiknak pedig egész hadianyagkészlete a németek kezére jutott. Manstein harccsoportja 17 ezer foglyot ejtett, 730 páncélost, 703 ágyút és temérdek más hadianyagot zsákmányolt csupán ezen az egy szakaszon s közben ellentámadásba lendült az egész német gépezet.

A Donec középső szakaszán, nyilvánvalóan azzal a cézzal, hogy tartalékokat vonjanak el a csata gyújtópontjából, még a hét közepén újabb támadást kezdtek a bolsevisták. Öt-hat lövészadosztályt csoportosítottak hevenyészve ezen az arcvonalszakaszon, s kétszáz páncélos bevetésével zúdították rá, az ágyúk pokoli előkészítése után a német állásokra a gyalogság rohamát. Az eredmény: — minden megismételt kísérlet összeomlott s a csatatéren százezrekre maradt ott a vadonatúj nehéz páncélos és a szovjet hadvezetőség szemében sokkal kevesebbet számító ember.

Orelnél, ahol a több mint egyhónapos szakadatlan harc kiegészítette a földet, elpusztította a falvakat és magát Orel városát is, a nyári akcióra gyűjtött vörös hadsereg legnagyobb temetőjét jelöli majd meg a történelem. A német gránátos és páncélos fegyvernem itt nyújtotta a legnagyobb teljesítményt, a kavargó harcban, az éjjel-nappal megismételt támadásokban, amelyeknek már csak egyetlen fogcsikorgató célja volt: birtokba venni legalább a várost. Ezért vérzetek el a hadtestek egymásután, s mire a németek előkészített új védővonalukra vonultak vissza, egy egész éjszakán nem mertek az üszkös omladékok közé bevonulni mégse, mert csejt gyanítottak. Hogy megérte-e a pusztító kőhalom a mérhetetlen áldozatot, — könnyű rá felelni...

A bjelgorodi térségben, a „vérmalom“ másik

garatjánál ugyanilyen „győzelem“ koronázta a szovjet fegyvereket s a német hadijelentések, amelyek pedig nem szoktak soha túlozni és számaikban inkább tartózkodóak, máris megállapítják, hogy az itt elszenvedett bolsevista veszteségek csaknem felülmúlják az orelieket. Mindent összevéve az öthetes csatában, amely kiegészítette Timosenko offenzív erejét és ukrainai célját két romváros birtokbavételére zsugorította össze, a szovjet 69.000 foglyot veszített, 7800 páncélos pusztult el, háromezer ágyúja és négvezér repülőgépe. A halottak és sebesültek számát többszöröse lehet becsülni a foglyokénak, s a német szakértők félmillióra teszik az egész embervesztiséget.

Kiaknázni még a gyarló eredményt se tudja Timosenko, hiszen orel-i „sikere“ után a támadások súlypontját áthelyezte a Donecre és Miuszra, ami azt jelenti, hogy az új német védővonalak megrohanására, a várostól nyugatra, nem érzett elegendő erőt hadseregében...

A levegő

végtelen kiterjedésű csatatéren éppen olyan kiméletlen hevesseggel folyik a mérkőzés, mint a keleti arcvonal szárazföldjén. Az angolszászok szakadatlanul folytatják támadásaikat a hadicélponttá deklarált nyílt városok, gyermekek és asszonyok ellen, s most már magyarázkodni se tartják szükségesnek a műemlékek lerombolása miatt... Nyíltan bevallott szándékuk: a terror eszközével megtörni a belső ellenállást, lezülleszteni a küzdelem akaratát s a szilárdan álló katonai arcvonal mögött a fegyvert, utánpótlást szállító, totálisan mozgósított országot képtelenné tenni feladatának teljesítésére. A londoni lapok azon vitatkoznak, hogy vajjon egy lakott várost, mint a minő Hamburg, lehetséges-e csakugyan tökéletesen elpusztítani és népességét is kiirtani, vagy menekülésre kényszeríteni az utolsó csecsemőig. A négy motoros légi erők éjjel-nappal szórják bombáikat a városokra, gyakorlatilag kipró-

bálni ezt a módszert s már olyan fegyvereket is használnak, amelyek messze kívül esnek a nemzetközi egyezményekben megengedett eszközök határára. A foszfor-bombák ezek, amelyek felperzselnek mindent, ahová hullanak s miattuk a német külügyminisztérium hallatta is tiltakozó szavát...

A birodalom népe komoly elszánással állja a sorozatos támadásokat, s bízik abban, hogy a visszacsapás órája már nincsen messze s megfizetnek a válogatottan terror-akciókért.

Olaszország sem ízel kevesebbet a kiméletlen hadviselés módszeréből, mint a német nép. Nápoly a napokban szenvedte el a kilencvenhetedik légitámadást, amely az összes eddigieket felülmulta erőben és pusztításban, s egész sor műemléket tett az enyészet martalékává. Hogy ezek a vállalkozások milyen sokba kerülnek a szövetségeseknek, az más kérdés és erről nem szívesen beszélnek Londonban. A megerősített német védelem napról-napra több drága gépet semmisít meg, a veszteségi százalék napról-napra ijesztően emelkedik s ha nem volna olyan fontos a demokráciáknak az idegháború arcvonala, már rég alighanem abbahagyták volna a városok bombázását, amely a harc szempontjából, a háború végső eldöntésének szempontjából egészen komolytalan tényező, hiszen maguk az angol szakértők mondják: a levegőből nem döntheti el egyik fél sem a maga javára ezt a mérkőzést... Presztízs-okokból folytatják, sőt terjesztik ki támadási területüket is ebben a légi offenzívában a demokráciák s ezért tervezték ki nagy gonddal a romániai petróleum-vidék elleni támadásukat is, amelyet egy amerikai légi ezred hajtott végre. A 125 négy motoros bombázó közül a cél fölé körülbelül a fele jutott csak el, s mikor támaszpontjára visszatért a különítmény, — 67 gép hiányzott belőle.

A déli arcvonal,

Szicília, máig se váltotta be a hozzá fűzött reményeket. Eisenhower nem így képzelte el a sziget el-

AZ OLAJFAERDŐ GYER ÁRNYÉKÁBAN
piheni ki a harcok fáradalmát egy leváltott osztag

A HERMANN GÖRING-DIVÍZIÓ
páncél gránátosait megbámulják az őszvéreiket vezető jámbor szigetlakók

START! Egy rejtett támaszpontból felde-
rítők szállnak a ten-
ger szabad vizel felé,
hogy megfigyeljék
az ellenség mozgula-
talt. Motorzúgástól
hangos mostanában
a levegő itt, ahol
békében a mély
csend pihentette az
idegen vándorokat...

NÉMET GÉPPUS-
KÁS OSZTAG vonul
fel a középső front-
szakasz egyik cse-
des pontján új tü-
zelőállásba

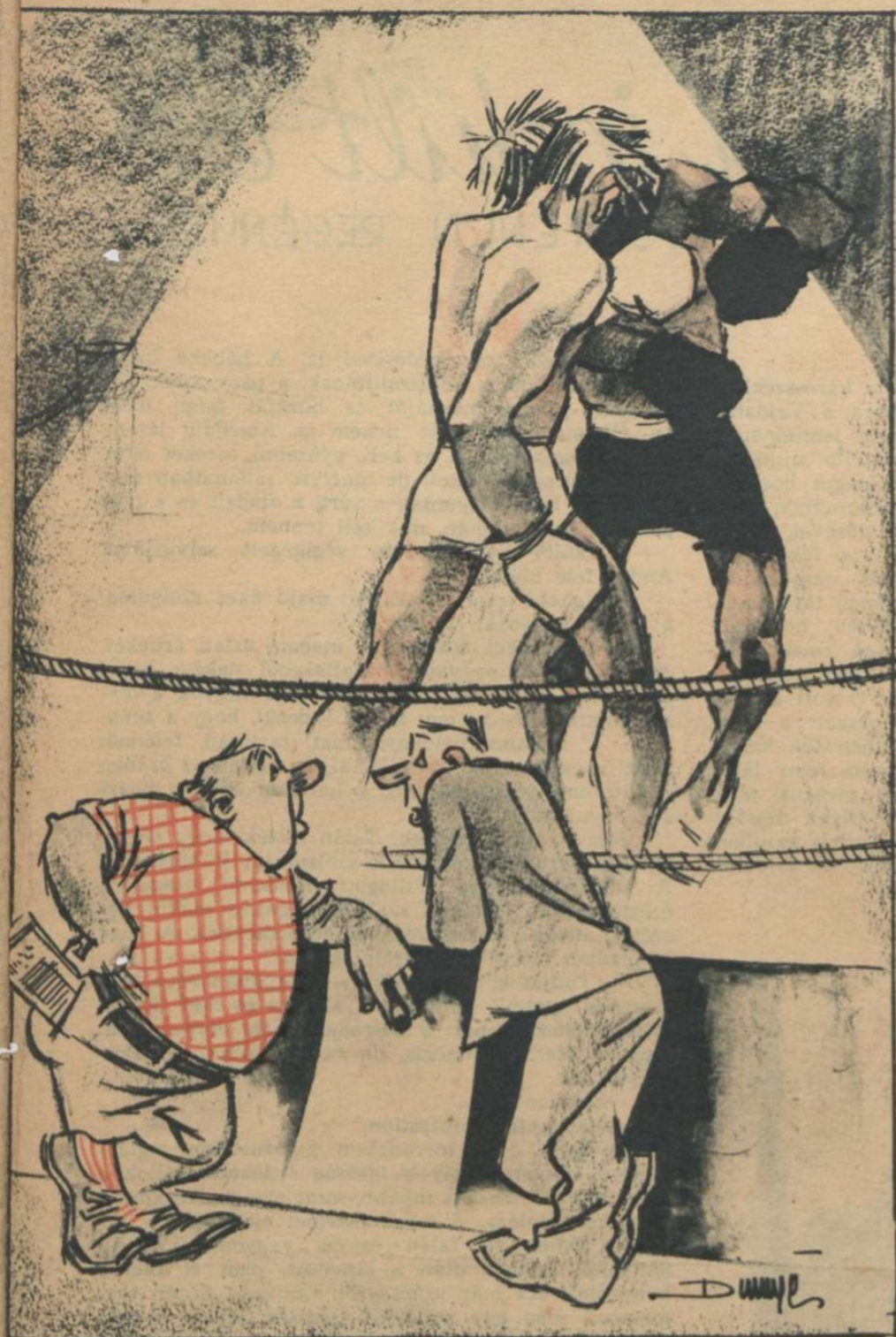
A MESSINAI CSATORNÁN AT
egyre érkeznek az új hadianyag... A német csapatok felveszik a harcot a túlérővel -
s megállították az angolszászok támadását

EGŐ NAPFENYBEN
a keskeny hegyi ösvényen a frissen érkezett erősítés siet elfoglalni állását

leni inváziót, mikor Tuniszbán nagy gonddal előké-
szítette a kontinens előretolt bástyája elleni roha-
mát, hiszen az Etna magaslatain egy lépéssel se tud
előre jutni, s a nyugati partoknak semmi hasznát
nem veheti, ha valóban meg akarja kísérelni Olasz-
ország földjének közvetlen megtámadását is. A mes-
sinai csatornára, erre a keskeny átjáróra volna szük-
sége, de hiába rendeli el az újabb, meg újabb táma-
dásokat a déli és középső szakaszon, csak a síkság
keleti széléig tudnak előretörni az angol és kanadai
hadosztályok. Ott megállítja őket a hegyi állásokban
berendezkedett védelem, amely ellen nem tudja
használni páncélosait, hiszen a harcokcsik se képe-
sek a kopár sziklákat megmászni... Cataniát önként
kiürítették a németek, úgy, hogy az ellenség észre
se vette s mire felfedezte a hadmozdulatot, már késő
volt s csak habozva mert a városba még ekkor is
bevonulni. Minden nap új erősítésre van szükség,
mert a csata ijesztően fogyasztja az embert és anya-
got, a páncélosok százai pusztultak el eddig Szicília
földjén, s minden újabb pótlás a hajótéren elszen-
vedett érvágást jelent. Minél többször kell fordul-
niok a szállítóhajóknak, annál bizonyosabb, hogy a
vakmerően támadó német repülők bombáinak, vagy
légi torpedóinak esnek előbb-utóbb áldozatul. A pa-
lermoi, cataniai, augustai, siracusai kikötőkben nincs
nap, hogy néhány ezer tonna meg ne semmisülne,
használatlanná ne rongálódna. Több mint hét-
százezer tonna veszett a Földközi-tenger fenekén, s
háromszázazernél több vált hosszú időre alkalmat-
lanná a szállításra s csak egyetlen napon 43.000
bruttoregiszter tonnát süllyesztettek el Catania előtt
a német repülők...

AMERIKAI FÖGLYOK
nyilatkozat az elsősegély után a nagy csalódásról, amelyben Sziciliában
részük volt. Nekik diadalmenetet ígértek Tuniszbán...

— Mondja, maga melyiknek drukkol?
— Pillanatnyilag a fehérnek, de majd ha újra a fekete út, akkor neki...

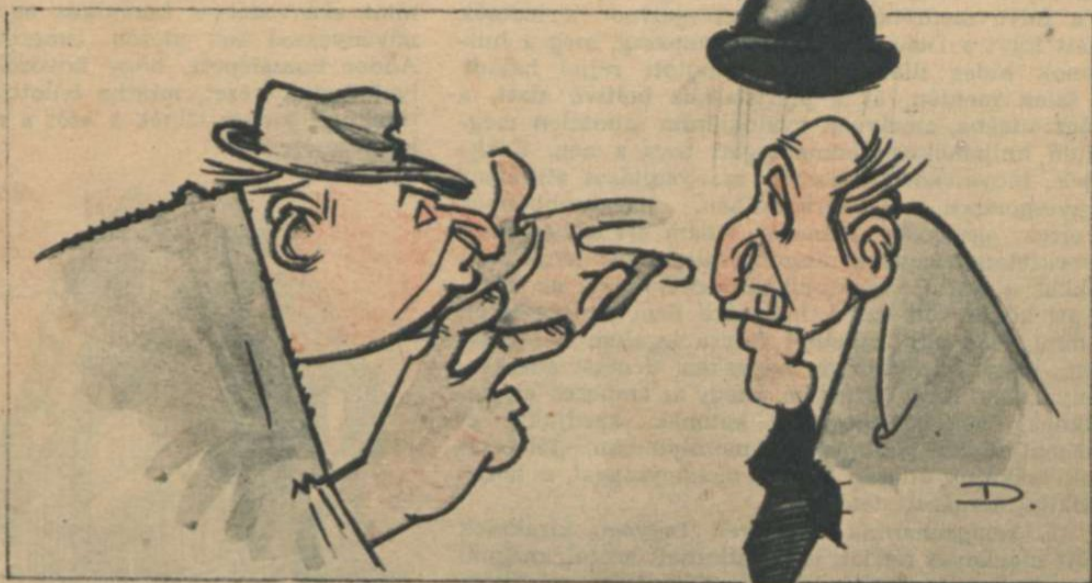

Ne féljenek, hölgyeim és uraim!
Ezzel a fegyverrel úgy elintézem,
hogy nem kell fel többé!

Segítség! Egér!

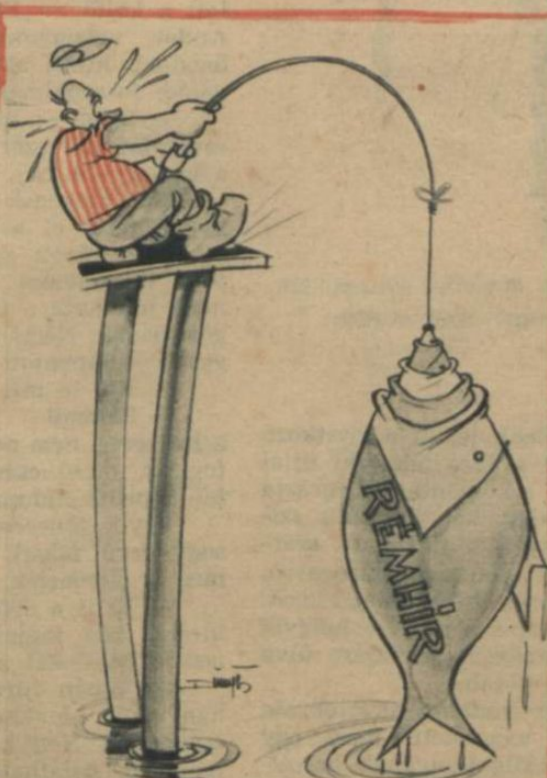
A KIS NOTORIUS!

— Hallotta? A Duna
Regensburgnál apad!!!

Ha a szovjet-dajka gondozná a
háború után a kis nemzeteket...

ÚJFAJTA HALTENYÉSZET...

...és te ezt honnan tudod?!
— Kérlek, tudod, hogy közismer-
ten megbízható hírforrás áll mindig
mögöttem...

Tarnopolból indult el...

DÖVÉNYI NAGY LAJOS KORTÖRTÉNETI REGÉNYE

(51.)

Mélyet lélegzett a téren, amely már kezdett homályba borulni. A víz partján égtek a gázlámpák, s a folyó medréből, ahol most mélyen a lépcsők alatt fojt a Duna, savanykás iszapszag, meg a hullámok hideg illata áradt. Lehajtott fejjel haladt a falak mentén, át a piarista-ház boltíve alatt, a Váci-utcába, amelynek gyalogjáróján szüntelen megújuló hullámokban hömpölygött tova a nép. Lakkcipős, fényes-kardos tisztek, aranyujtásos atillában, fényesgombos fegyverkabátban, barnazubbonyos tűzérek, égszínké ulánusok, vidám civilek és mindenekfelett rengeteg asszony, illatosan, lengő tolakkal a kackiás kalapjukon, nevetve, — az alkonyati korzó volt ez. A háborúra nem emlékeztetett semmi, csak egy csipetnyi furcsa izgalom a levegőben, mint szüretkor a hegyeken a must édeskés-fanyarsága. Az a buzgalom, ahogy az emberek az életüknek örültek, ahogy a katonák kardjukat és sarkantyújukat csörgették, mosolyukban, félrecsapott csakójuk állásán helyke mokánysággal, a közeli halállal komázott talán.

S végigsuhantak a fényes, ragyogó kirakatok előtt magányos férfiak is, gondterhelt arccal, magukban motyogva. Talán éppen számvetést csináltak, még magukkal hozva ide az üzlet gondját, amely hátkra telepedett, míg csak a nők bátorító mosolya, a semmittevés füstölőiből áradó könnyű illat el nem zavarta, akárcsak az ördögöt a tömjén.

Belekíváncskodott az idegen arcokba s hirtelen eszébe jutott az a férfi, akit az imént a templomban a fehér szobor előtt látott térdelve imádkozni. Vajjon miért könyörgött? Az életéért, hogy itthon maradhasson? S hiszi a vak véletlent, hogy meghallgatják az égben a keresztény szentek? Mért nem megy inkább Földi tisztiorvos úrhoz, vagy Dick ügyvédhez, akik egészen biztosan megszabadítanák?

Ezért könnyű ezeket legyőzni, megelőzni, földre gyűrni, mert életüket és sorsukat, még tán üzleteiket is a csodák irrealitására bízzák. Apja például vakon hitt Jahveben, a bosszúállóban és szabadítóban, tudta, hogy ez az istenség kizárólag a zsidók ügyével törődik, egész nap, s mégis vetemedett volna soha arra, hogy imaházban segítségét kérje a napi üzlethez. Szépen nézett volna ki a tarnopoli házaló, ha nem a maga erejére támaszkodik, hanem azt várja, hogy az ég intezze el helyette az ócska holmik jutányos bevásárlását, az alkut és puhítsa meg az eladók szívét... Ezek valami ilyesmit csinálnak. Ha zavarba jutnak, ha sikkasztanak, ha az üzlet nem sikerül, ha életüket veszedelem fenyegeti, futnak a templomba és térdelve imádkoznak a gyertyafényben. Hát csak tegyük...

Dudorászva haladt tova, megnézett néhány csinos nőt. Határozottan jó kedve volt, ez a templomi látogatás egészen felderítette.

II.

A füstöt vágni lehetett volna, olyan sűrű volt. A szivarok és cigaretták, meg pipák gomolygók, szürke és fehér felleget bocsátottak ki magukból s ha megmozdult valaki a kényelmes klubszékek bőrölében, összekavarodott, hullámozott ez a meleg köd. A fal tapétájából, a képekből, a bútorokból végtelen éjszakák áporodott levegője párolgott, a feketekávé, a konyak, a hideg füst az emberi izdat-ság szételemezhetetlen vegyülékével. Andor szeretett idejárni. Művészek, írók, nyugtalan riporterek, színészek lézengtek egész nap a termekben, amelyeknek falát könnyed vonalú karikatúrák, a klub tagjainak groteszk arcmásai, nagy olajképek, lehelletfinom akvarellek borították be egészen. A kártyaszobából a zsetonok izgatós csörgése, a játék műszavainak monoton ismétlése egy örökké folyó szertartás részleteiként hallott ki, ha ajtót nyitottak.

Szemét csípte a füst, már mikor belépett, de ezt hamar megszokja az ember. Ismerősök után nézett a sűrű füstben, egy szenvedélyes vita szavaira félig fülvélve.

A báró vitte a szót. Belesüppedt, majdnem feküdt a karosszékekben, olyan pózban, mint Anonymus szobra a Vajdahunyad udvarán. Keskeny, vértelen keze lecsüngött a vaskos támlán, hanyagul, kissé szétálló ujjakkal, amelyek közt vékony, hosszú füstszalagot bocsátva égett a szivar. Körülte négyen ácsorogtak, vagy ültek, a figyelem és tisztelet testtartásával, amely nem tudni: a karvalyarcú báró szellemi tekintélyének szolt-e inkább, vagy hatalmas vagyonának.

Távolabb, mit se törődve a zajongó társasággal egy papos, magasan gombolt mellényű, beretvált, sápadt arcú férfi ült, térdén könyvvel, amelyre ráhajolt, s néha révülten emelte fel fejét, mintha a magába ivott szavakat külön izelné. Ő volt az írók mentora, felfedezője, aki úgy böngészett a lapok irodalmi rovatában, s az eléje tett kéziratok között, mint szenvedélyes botanikus egy soha nem látott növényekkel teli mezőn, ismeretlen virágok után. Andor hozzálépett, hogy üdvözlje. Olyan mosolylyal fogtak kezét, mintha halottjuk volna mindket-tejüknek, s nem lennék a szót a részvét és fájdalom kifejezésére.

„SZÜNTLEN MEGÚJULÓ HULLÁMOKBAN
HÖMPÖLYGÖTT TOVA A NÉP...”

Aztán az új látogató közelebb lépett a vitakozó társasághoz. Némán biccentett a báró felé, aki ujjai mozdulatával vette tudomásul a köszöntést, megrázta a kövéredő, epikureus költő könyökét, kordialis szívélyességgel és kezet nyújtott a mindenható szerkesztőnek, aki angolosan nyírt bajuszát húzogatta, tettetett figyelemmel hallgatta a karvalyképu urat. A harmadik tanítványt nem ismerte s azt a hölgyet se látta még itt, aki a bőrkarosszék támlájára ülve a báró felé hajolt, a megadás pózában.

Helyet keresett és ő is az irodalmi arisztokrata felé fordult, akit titokban megvetett, mert egy Savonarola pózban szokott hallgatóságának beszélni, erőszakolt szenvedéllyel és belső izzással, sűrűn emlegetve, hogy Gyulai Pál tanítványa volt.

— Igen, — hallotta a régóta folyó diskurzus új fordulatát, — igazad van Andor... A mi sajtóviszonyaink egészen kétségbeesztők. Itt volna az ideje bebizonyítanunk, hogy nem vagyunk elhanyagolható tényezők. Angliában egy szerkesztő generálisokat tud megbuktatni, ha akar s a vezető szellemi embereket nem zárják el olyan hermetikusan a hadvezetéstől, mint nálunk. Ez a porosz katonai gőg hatása a monarchiában, sajnos... Azt hiszik, hogy a civil nem ért a stratégiához és taktikához, holott tán sokkal inkább otthon van benne, mint némely gyesfejű tábornok... Legközelebb írok is erről egy cikket.

A lapvezér vállat vont.

— Igen, ez is szempont. Bár... — finoman mosolygott, — én a magam részéről nem akarok hadseregszereplőket buktatni. Én megelégszem

a példányszám emelkedésével is. A háború üzlet, kedvesem. Üzlet a hadiszállítónak, a parasztnak, aki jó áron eladja marháját és bűzját, talán üzlet az államnak és üzlet nekem is. Ameddig látom, hogy az embereknek ez kell, győzelmi híreket adok nekik, lelkesítem őket, de amelyik pillanatban észreveszem, hogy megunták a vért, a diadalt és a hősi pózokat, majd tudom, mit kell tennem.

A költő helyeselt és végigégett szivarjával Andor felé bökött:

— Igazad van. — Akkor majd őket szolgálod, a forradalmárokat, tudom.

— Nem őket, tévedsz. A magam üzleti érdekét. Ameddig a konzervatív hazafiságból nekem hasznom lehet, addig én halálos ellensége vagyok a forradalomnak. De ha egy napon kiderül, hogy a revolúció a lapjaim példányszámát tartósan felemeli, húsz, vagy harminc százalékkal, én abban az órában megíratom, hogy: gyérünk a barrikádokra és fejezzük le a királyt.

Mindnyáján nevettek. Talán hitték, hogy tréfál, talán a derűvel szókimondó cinizmusát jutalmazták. A társaság szeme csillogott, mindenki elemében érezte magát. Így kell szabadon, gátlás nélkül beszélni, ahogy illik a fölényes szellemekhez. A báró bágyadtan intett, hogy szólni kíván.

— Tudjátok, — mondta, — alapjában véve nem szeretek ilyesmit hallani. Az alantas és csúf dolgok felingerelnek s bár a forradalomnak elvben nem vagyok ellensége, mégis, ha rajtam állna, megakadályoznám.

— Ugyan!

Andor intett, elutasítón.

— Igen... A forradalom gusztustalan foglalkozás és én nem a jószág és igazság érdekében állok a mostani rend mellett inkább, mint egy piszkoskormány társaság oldalára. A széperzékeket bánthatja.

— Ehhez én talán ostoba vagyok, — nyúlt konyakos pohara után a lapvezér, nem is akarok beleszólni. Ha már szépségről van szó, az én szememben szép egy nyomdai jelentés, amely a példányszám emelkedéséről szól. Szép egy közgazdasági megállapodás bizonyos pausaléről, amelynek ellenértéke képen nekem csupán hallgatnom kell bizonyos dolgokról...

— Cinikusok vagytok valamennyien, — bólogtatt a költő. — De ez jól áll nektek. Még te vagy, Andor, valamennyi közt a legigazabb ember. Te legalább hiszel abban, amit mondasz, te csakugyan valódi forradalmár vagy.

— Igen, — biccentett a báró. — Szociális forradalmár, pár ezer havi jövedelemmel... De ez nem a legnagyobb baj.

Már idegenek is álltak körülük, egész embergyűrű zárta el a sarkot a terem többi részéből. Sok civil között egy csukaszürke egyenruha is virított, tulajdonosa a pufók, monoklis haditudósító, most jött haza a főhadiszállásról, egy kis pesti levegőt szívni. Némán hallgatta a vitakozókat s nagyokat szippantott cigarettájából.

— No, te mit szólnál ehhez, Feri?

— Semmit... — mondta ajkbiggyesztve. — Mi, a hadsereg, nem politizálunk. Mi harcolunk és győzni fogunk, dicső császáruk és királyunk vezetésével, hű népeink áldozatos és vitéz odaadásával...

Egyik főherceg beszédmodorát utánozta, s harsogó derű fakadt szavai nyomán, többen tréfásan meg is éljeneztek.

— Ez is a defetizmus egyik jele, mikor a magas királyi ház tagjait így kifigurázzák, — törülgette izzadó homlokát a költő.

Az utcán hirtelen katonazene harsant fel. Néhányan az ablakhoz léptek, hogy lássák az elvonuló csapatokat. Nem kísérté már a szürke sorokat a gyalogjárón beláthatatlan, éljenző tömeg, senki se dobált virágot és cigarettát közéjük, mint az első hetekben. A csínált hetykeséggel nótázó, vadonatúj ruhában, sárga bakancsban masírozó szakaszok, századok és zászlóaljok az utca részvétlenségének jelei közt mentek a halál elé. Előttük fújták a kürtöket, verték a dobokat, az indulók ritmusa rángatta lábukat, a tisztek alatt táncoltak a lovak, de a puskaövékből már hiányzott a virág. És a banda csak a pályaudvarig ment velük, hogy aztán visszaforduljon, mikor a mozdony vonszolni kezdi súlyos terhét a gránic felé, s másnap új századokat és zászlóaljakat kísérjen, örök búcsúztatóként végig a városon.

— Nézd csak, — ragadta meg Andor karját a lapvezér. — Látod, milyen komor ábrázattal mennek a jövődő hősök? Ezek az arcok már intenek engem, hogy vigyázzak a lelkesedés adagolásával... Lehet, hogy holnap a háború oktalán szenvedéseiről és az arculvert humanitásról íratok cikket. Simon

ezt nagyon tudja... Olyan lamentációt kanyarít nekem a vergődő, szegény világról, a megbolygott családról, hogy sirva fakad, aki elolvassa...

— Vigyázz, mert még a végén börtönbe vetnek a hadi érdekek veszélyeztetése miatt! — mondta valaki.

— Ugyan! Nem olyan egyszerű az...

— Háborúban a szabadság tisztelete és gondlatterjesztés korlátlanágának elve némi csorbát szenved...

Andor éles hangja belevágott a diskurzusba:

— No, talán ő maradjon az egyetlen, aki kockázat nélkül nyer és fürdik a konjunktúra langyos árában? A hadiszállító a fejével játszik, a katoná-

ember... A Népszava írt minap kissé óvatos cikket a háború ellen, a spendid isolation elvét mondta ki a szociáldemokraták részéről. Szép, szép, de nem előkelő elzárkózás és érdektelenség kell ide, hanem tettek...

Hugókék közben lelkendeznek a nagy mérközésért, mert a marhákon jól keresnek. Balassa nem adja a kastélyt tisztí üdülőnek, a partnerek legszívesebben megölnék érte, de hajthatatlan. Sajnálja... Pedig egy éve még térden csúszott volna öt percenttel nagyobb haszonért. Hja, az emberekből lassan kijön a gög.

— Mi ujság nálatok?

Kurta pipájával, sörtésre nyírott fejével, vizes-

redtek egymásra s a színes lapokra, amelyek a szerencsét mutatták szeszélyesen, vagy a veszteséget jelentették. Óriási halom pénz és zseton hevert a zöld posztón. A háború friss gazdagjai, akik tegnap kelt vagyonuk mellé meg akarták szerezni az öröm különböző formáit is, csapatostól jöttek a művészek közé, barátkozni s most fizették ez előkelő szellemi kapcsolat árát.

— Van egy hely, nem akarsz beülni, Andor?

Sógorát ismerte meg, az ügyvédet, aki eddig nem igen fordult meg a klubban.

— Köszönöm... Túlságosan egyszerű nekem ez a szórakozás. De te mit keresel itt?

— Remélem, sokat.

— Nem is tudtam, hogy játszol... S még hozzá éppen ennél az asztalnál.

Az ügyvéd felkelt, zsebre gyűrte a bankjegyeket és besöpört egy marék zsetont is. Belekarolt Andorba, s félrevonta a sarokba, ahol a kidőlt játékosok konyakkal vigasztalták magukat.

— Tudod, — suttogta bizalmasan, — alapjában véve kémszemlén vagyok itt.

— Főlöszleges rémtörténetet kitalálnod mentégedre. Ne félj, nem szólok otthon. Nem kívánom tisztas hírnevedet meghurcolni a család előtt.

— Nyugodtan elmondhatod és nem mesét akáro kitalálni. Egy érdekes do'ogról van szó... Kártya és rulettklubot nyitunk.

Andor hitetlenkedve csóválta a fejét.

— Tudom, hogy szakértő vagy ebben, hiszen annakidején a margitszigeti játékbank körül is bá-báskodtál. Kivel sütöttétek ki ezt a zseniális ötletet?

— Ül le csak, elmesélem...

Kerek és köznapi történet kerekedett ki az ügyből, egyike azoknak az alapítási lázból fakadt ötleteknek, amelyekkel a háborús Budapestben tízezer ember szaladgált. Valaki, akinek elegendő pénze van, hogy ilyen kockázatos üzletbe fektesse, társulni akar s egy társadalmi egyesület cégére alatt játékbartlangot nyitna. S mert az ügyvéd éppen befolyásos tagja a demokrata pártnak, talán meg tudja csinálni, hogy simán menjen. A haszonban aztán huszonöt százalékig benne lenne ő is.

— Csinos... Már látlak, amint személyesen szeded össze a pinkapénzt a vendégektől...

— Csak ne gúnyolódj! Fogalmad sincsen, milyen remek dolog lehet ebből. Nézd, az embereknek annyi a pénzük, mint a szemét, s akarnak valami izgalmat is az életükbe. Hát mi majd gondoskodunk számukra egy kis idegesiklándozó szórakozásról. Egészen érdekes, ahogy látom ez a kártya, de nálunk rulett is lesz. Vendég akad, éppen elegendő, csak pár ismerőst kell meghívni, mintha semmi közünk nem lenne a kaszinóhoz, szájról-szájra terjed aztán a hír... Még nőcskéket is szerzöttünk...

Szemével vágott Andor felé, hogy nem akar további magyarázatokba bocsátkozni, ennyiből maga is kitalálhatja: valóban nem mindennapi az ötlet.

— Csak veszekedjétek a pénz után... Ha tudnátok, hogy utállak már benneteket! Az ember nem lehet veletek két percig együtt, hogy ne üzletről beszéljétek. Ne karmaitokat feszítenétek a bankók láthatatlan papírja után! Egészen elvette eszeteket a háború. Azelőtt még hetenként egyszer valahogy kibírtam a családi összejöveteleket, de most úgy érzem, el kell bujdosnom a házból, mert végképp megutálom az egész familiát. Tudod, mit mondok? Még ez a Balassa, ez a zöldfülű, ez a munkácsi bevándorolt köztetek a legrendesebb. Szemérem van benne, nem egyetlen témája a vagyon. Ti pontosan úgy vagytok, mint a mocskos-szájú férfiak, akik maguk közt maradvá malacságokat fecsegnek és disznó vicceket sugdosnak egymás fülébe...

(Folytatjuk.)

— MEG NŐCSKÉKET IS SZERZÖTTÜNK...

„... A BARÓ VITTE A SZÓT.”

„BELESÜPPEDT, MAJD NEM FEKÜDT A KAROSSZÉKBE, OLYAN POZBAN, MINT ANONYMUS SZOBRA A VANDAHUNYAD UDVARÁN...”

szabadítót a bíróság és börtön fenyegeti... Ha ő azt mondja, üzletet csinál, a rizikót is viseli talán.

— Persze, hogy viselem! S ha a forradalom győz, majd nálad hivatkozom érdemeimre, remélem, a defetizmust jutalmaztatok?

— Hogyne! Kapsz valami érdemrendet, mert az ilyesmire akkor is szükség lesz, s elveszünk a vagyonodat...

Mindnyájan nevettek s közben egymás vállá fölé átnézve kíváncsiskodtak le az utcára, a masírozó menetzászlóaljra.

Valóban, részvétlen magányban hullámozottak tova a sorok, még a villamosok is vadul csengetve száguldottak el a csukaszerű kettős rendek mellett. Csak néhány gyermek ácsorgott az utcai fák törzséhez támaszkodva, s láthatólag falusi férfiak és a zöngyök fordultak a zengő muzsikával menetelők felé testvéri pillantással. Hol volt már az első napok szédült mánora, a hisztériás lelkesedés, amely a tömeg vállára emelte a kék bakákat, a Ferdinánd-kaszárnya pirosfezes bosnyákjait s összekaroltatta a civilt a hadak fiával? Elpárolgott, mint az alkohol gőze a fejből.

Azóta sebesült-vonatok érkeztek, s most divattá vált a szenvedő hősokeket ajnározni. A pályaudvarokra százával mennek ki véres kötést, elcsigázott arcokat, csonka kezeket és bepólyált homlokot látni a város beteg némberei, s mindenki ápolónő akar lenni.

Andor némán, figyelmesen nézte az elvonuló csapatot, de csak annyi volt érdeklődése, mintha egy amerikai köztársaságban utazván, tanuja lenne az idegenek harci készülődésének. Minden nap elolvasta a lapokat, a vastag betűkkel szedett hadijelentést, amely miatt Höfer neve oly ismerősen hatott már, a győzelmekről szóló bátorlalan fogalmazványokat s a veszteséglistákat. Szomjasan keresett egy hírt, pár sort csupán: első beszámolóját annak, hogy valahol egy ember, egy kis csoport, száz elszánt lélek nemet kiált az igen, a halálra való odaadás roppant kórusában. De még semmit se talált. Mindössze két nazarénus elrettentő végéről egy lapidáris hivatalos jelentést, hogy megtagadták a fegyverfogást, vallási parancsaikra hivatkozva s gyönlötték őket. Falusi parasztok voltak. Szolnok-Doboka megyében, hírt se hallották a forradalomnak. S igen, hogy Märisch-Ostrauban szökés miatt kivégeztek egy cseh tizedest. Ez meg szláv dolog: nem akart harcolni a cár ellen, ezt már ismeri az

kék szemmel, vékony nyakát feltámasztó gallérjával, falusi eleganciájával a nagy keresztény szerkesztő és képviselő állott mögötte. A többiek, — észre se vette, odébbhúzódtak már, megunták nézni a bandát és a masírozó menetzászlóaljat. Egyedül állott az ablak nagy, nyitott négyszögében s most mellé lépett ez a puha, síma ember, akinek ruháján örökre a sekrestyék szagát érezte. Fel szokott járni ő is a klubba, azon a címen, hogy kolléga, valami néplapot szerkeszt, kegyes modorban, de inkább kémkedik, hallgatózik, úgy viselkedik, mint egy katoná az ellenséges táborban.

— Nálunk? — kérdezte vissza elnyújtva a szót.

— Hogy érted, kérélek?

— Ahogy te...

— Akkor nem tudom, mert én nem értem sehogy.

Megvetette ezt az embert, együgyű agitátor-szólamaival, egész keresztényszocializmusával, amelyet nem is érzett benne őszintének. Kegyeskedő, szemforgató karrieristának tartotta s nem veszélyes ellenfélnek, aki ártó fegyverek birtokában van. Ezekkel igazán könnyű lesz majd elbánni, ezekkel a legkönnyebb...

— Kár, hogy későn érkeztem az előbb, csak az épületes diskurzus utólját hallottam.

— Igen? Sajnálhatod, mert tanulhattál volna egyet-mást.

— Töletek nem kívánok tanulni, de nem árt néha, ha őszinte pillanataitokat elcsípi az ember. Olykor fel kell mérni a defetizmus és a romboló hajlamok mélységét.

— Prédikálni akarsz? Rossz helyen kezded kedvesem...

— Eszem ágában sincs! Csak válaszolok arra, amit mondtál.

— A riposzt meglehetősen gyenge. Nem haragszol, ugye, hogy megmondom? S mindjárt azt is szeretném, ha nem folytatnád. Beszéljünk inkább a nőkről.

A pipa lehanyatlott s tulajdonosa kissé elpirult. Talán a szeméremtől, talán a szégyentől, ezt soha nem lehetett nála tudni. Könnyen vörösödött el, ezért is volt a klérus tagjai közt jámbor híre.

Andor otthagytá és únottan imbolygott tova a teremben, át a kártyaszobába, ahol félig lebecsült redőnyök mögött az éjszaka illúzióját keltve, égő villanylámpák alatt folyt a bakkarat. Az asztal körül izzadó homlokok, sápadt, kivérzett arcok me-

OLASZORSZÁG

Időpénzforgalmi eszköz is lehetne ez a térkép: Olaszország kincseit őrző városait mutatja, az antik Római Birodalom megmaradt emlékeivel a középkori és reneszánsz gazdag alkotásával, az utolsó 20 századi kultúra létezésével. Kupolák, szobrok, óriási tornyai hívogatnak, amfiteátrumok közepén beszélnek dicsőítő szavakkal, az embernek vágya támasz, hogy mindezt lássa. De legnagyobb részt már csak romokat találunk a vándor, aki a térkép után elindul. Az angolok repülőgépeket látogatásukról hívták és a térkép, azokat a művészeket mutatja, amelyek porba omlottak bombák nyomán... A „hadiállapotok” — templomokat, palotákat, antik műemlékeket...

